

KESKENY ÚT

A KÁROLYI GÁSPÁR TEOLÓGIAI ÉS MISSZIÓI INTÉZET LAPJA VII. ÉVFOLYAM, 31. SZÁM, 2004. SZEPTEMBER

AZ IGAZSÁGÉRT SZENVEDŐK
BOLDOGSÁGA

•
A MEGTÉRÉSRŐL...

•
FELKÉSZÜLÉS A HÁZASSÁGRA (2.)

•
A MEGKEMÉNYEDET EMBER
ÉS A TEKINTÉLY

•
MINDENRE VAN BŰNBOCSÁNAT...

•
KEMÉNYEN MEGOSTOROZOTT,
DE NEM ADOTT ÁT A HALÁLNAK...

•
A PILLANGÓ TÖRTÉNETE...

•
ORSZÁGÚTI VERSENY...

•
KIKÉRT HALT MEG KRISZTUS?

•
HOGYAN FOGADHATJUK EL
A BIBLIAI LEGENDÁKAT?

•
HITEHAGYÁS (3.)

•
FELKÉSZÜLÉS A HALÁLRA...

•
INNEN – ONNAN

•
KRISZTUS ÉS A TE PROBLÉMÁID (2.)

•
NOÉ BÁRKÁJA (2.)

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat.

Kiadja:
KÁROLYI GÁSPÁR TEOLÓGIAI
ÉS MISSZIÓI INTÉZET

3527 Miskolc, Kartács u. 1

Tel.: 46/412-558

Fax: 46/507-736

E-mail: kgtmi@axelero.hu

http://www.reformatus.org

Szerkesztő: Szőke Imre

AZ IGAZSÁGÉRT SZENVEDŐK

BOLDOGSÁGA

(Mt 5, 10-11)

Nincsen rózsza tövis nélkül – tartja a mondás, de ugyanígy keresztyénség sincs szenvedés nélkül. Tudom, vannak olyan ún. keresztyén közösségek, irányzatok, amelyek cáfolni próbálják ezt az igazságot. Egy nagy városban különösen nagy a választék az ún. „olcsó keresztyénséget” felkínáló összeállítások palettáján. Ők olyan keresztyénséget hirdetnek, amely nem kerül semmibe; ott csak nyerni lehet: egy kis vidámkodás (nagyon elterjedt a Vidám vasárnap nézése), ugra-bugra, esetleg tánc, rózsaszín felhők között való lebegés, nevetés, stb.

De ez már nem is olcsó keresztyénség, hanem inkább hamis keresztyénség. Ugyanis Krisztus azt mondta, hogy aki követni akarja Őt, föl kell vennie a keresztyét. (Mt 10,38) A keresztyét pedig fájdalmat, megterhelést, szenvedést jelent, sőt akár halált is. Akik meg akarják spórolni a keresztyén életből a szenvedést, meghamisítják azt. Meg kell értened kedves olvasó, nem lehetsz keresztyén úgy, hogy az neked semmibe se kerüljön. Az apostoli időkben élő keresztyének, az apostolok, a reformátorok, hugenották, puritánok élete mind Jézus szavait igazolják, s nem a könnyed keresztyénséget hirdető csoportok nézeteit.

Azt is tudom, ma már nem népszerű olyan keresztyénségről beszélni, ami szenvedést is jelent. De nekünk nem népszerű tanításokat kell hirdetnünk, hanem igeszerű, igazságszerű, Isten előtt „népszerű” tanításokat.

Tudom továbbá azt is, hogy némelyek számára az igazságért való szenvedés nem tűnik aktuális témának. „Nincs miért beszélni arról, hogy valakit megvetnek vallásos meggyőződése, Istenről alkotott véleménye miatt – mondják. Ma a tolerancia korát éljük, amikor a világbékét próbáljuk megvalósítani,

ezért nem aktuális vallási diszkriminációról beszélünk. Ma nem Néror idejében élünk, amikor a keresztyéneket oroszlánok elé vetettek.” Akik így vélekednek, megfelelnek három dologról: Először arról, hogy Krisztus szava nem évül el, ezért mindig aktuális. Másodsor azt felejtik el, hogy ez a világ egy bűnös világ, amely az isteni igazságot soha nem fogadja el. Harmadsor arról, hogy a világon ma is vannak olyan országok – pl. Pakisztán – ahol nagyon könnyen mártírrá lehet válni a keresztyénség miatt. A keresztyének üldözése két esetben szűnhet meg: (1) ha a világ elfogadja a keresztyén igazságot; vagy ha (2) a keresztyének adják fel az igazságot. Ugyanígy egy keresztyén embernek is csak két lehetősége van megmenekülni az igazságért való szenvedés elől: vagy megtér a környezetébe, vagy ő tér meg a környezetébe.

Nézzük meg tehát közelebbről a keresztyének szenvedését.

I. MI A KERESZTYÉN ÜLDÖZTETÉS OKA? AZ IGAZSÁG.

1. Nem minden szenvedés tesz boldoggá, még ha azt is állítjuk, mi az igazságért szenvedünk. Ha az igazságot hiúságból, indulatosan, versengésből próbáljuk megvédeni, az így ért szenvedést nem mondhatjuk igazságért való szenvedésnek, ezért ez nem is tehet boldoggá, csak keserűvé. Akkor sem mondhatjuk boldogoknak magunkat, ha keresztyénekként bűneink miatt szenvedünk. Pl. lehet, hogy nagyszájúak vagyunk, más dolgába avatkozók, s ezért ér bántalmazás bennünket. Ebben az esetben nem az igazságért, hanem bűneinkért ér a bántalmazás. Péter apostol írja: „Senki se szenvedjen közületek mint gyilkos, vagy tolvaj, vagy gonosztevő, vagy mint más dolgába avatko-

zó...” (1Pét 4,15) Nem mindig szenvedünk az igazságért, amikor azt gondoljuk, hogy az igazságért szenvedünk, s ez nem tehet boldoggá. (Mt 7,6)

2. *Az igazságért való szenvedés tehát egyedül boldoggá.* Az igazságot nem csupán éhezni kell, szenvedni is kell érte. Nem tarthatom magamnál úgy az igazságot, hogy nem beszélek róla, s ezért ne érjen támadás. Sőt, ha nem vagyok kész szenvedni az igazságért – amit megnyertem –, egy idő után értéktelenné válik számomra, s elveszítem.

Az igazságnak mindig vannak ellenségei. Ha te az igazság barátja vagy, az igazság ellenségei saját ellenségeiddé lesznek. De ha te az igazság ellensége vagy, magát az igazságot teszed ellenségeddé. Ha te azt mondod, hogy a lopás bűn, az adócsalás bűn, a bálványimádás, a homoszexualitás bűn, stb. nem kerülheted el a szenvedést az igazságért. Ha elhallgatod, s nem szereted az igazságot, s nem veted alá annak életed, egy idő után már te sem fogod tudni, hogy mi az igazság. Sok ilyen keresztyénnel lehet találkozni, akik valamikor tudták, hogy mi az igazság. De mivel nem ragaszkodtak ahhoz, nem voltak készek szenvedni érte, ma már nem tartják bűnnek azt, amit valamikor annak tartottak.

Fontos még azt is látnunk az igénkből, hogy Jézus számára egyértelmű, van egy abszolút igazság. Mert csak akkor lehet igazságért való szenvedésről beszélni, ha van igazság. Ha ez nincs, akkor valóban nem aktuális beszélni erről a szenvedésről. Krisztus azonban ténszerűen közli, hogy van igazság (a Biblia tartalmazza az igazságot, amelyben nincs semmi hamisság), sőt Ő magát azonosítja is ezzel az igazsággal. A 11. versben ugyanis már arról beszél, ha „gonosz hazugságot mondanak ellenetek énértem”. Meg kell látnunk tehát, hogy az igazság nem személytelen, hanem Krisztus személyéhez fűződik. Ha az igazságért szenvedünk, Krisztusért szenvedünk; ha nem vagyunk készek szenvedni az igazságért, Krisztusért nem vagyunk készek szenvedni. Ez nem csak feddést, de biztatást is tartalmaz, mert amikor szenvedünk az igazságért, nem száraz dogmákért szenvedünk, hanem azért a Krisztusért, Aki a fájdalmak férfja volt, „aki megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért.” (Ézs 53,5)

3. *Hogyan tesz boldoggá az igazságért való szenvedés?* A boldogság biblikus értelemben Istentől megáldott életet jelent. Boldognak lenni azt jelenti, hogy Isten áldása van az életemen, hogy Isten helyeseli életemet, s jót gondol felőlem. Efelől csak akkor lehetek biztos, ha kész vagyok szenvedni az Ő igazságáért. Ha én vállalom Őt, Ő is vállal engem. Boldogok tehát, akik felveszik keresztyénségüket, mert Isten áldása van az ő életükön.

II. MIT KELL SZENVEDNIÜNK A KERESZTYÉNEKNEK AZ IGASZÁGÉRT?

1. *Háborúságot.* A keresztyéneknek békességre igyekvő embereknek kell lenniük, de a békességre való igyekvés nem jelenti azt, hogy minden háborút el fognak vagy éppen el kell, hogy kerüljenek. Valóban, a keresztyéneknek békés embereknek kell lenniük, akik törekszenek a békességre, de nem az igazság vagy a szentség kárára. Viszont az igazság mindig meghasonlást okoz. Például egy hithű zsidó család kitagadja a keresztyénné lett családtagot.

De mik ezek a háborúságok? Üldözések, zaklatások, bosszantások, ingerlések a keresztyénség miatt. Jézus mondta: „Emlékezzetek meg ama beszédekről, amelyeket én mondtam néktek: Nem nagyobb a szolga az ő uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldöznek majd.” (Jn 15,20) Nem vagyunk mi nagyobbak Jézusnál, nem kell meglepődnünk tehát, ha hozzá hasonlóan üldözéseket kell szenvednünk az igazságért.

Mert vizsgáljuk csak meg Krisztus életét: az ő életében folyamatos zaklatásban volt része, a farizeusok szüntelen ingerelték Őt kísértő kérdéseikkel. Ezen kívül többször életére törtek (Jn 5,16), végül pedig megfogták, bántalmazták és megölték. És miért? Az IGASZÁGÉRT. Ő mondta: „Én azért születtem és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról.” (Jn 18,37) A zsidók nem szerették az igazságot hallani, nem akartak hallani arról, hogy az ő vallásosságuk üres formalizmus, képmutatás, és Isten előtt nemcsak hogy értéktelen, de utálatos is. Krisztus meszelt sírokhoz hasonlította őket, amelyek kívülről szépeknek látszanak, de belül telve vannak gonossággal. Vajon melyik képmutató, üres vallásosságban szundító ember örülne, hallva Krisztus kemény szavait? Vajon várhatjuk-e, hogy az emberek a nyakunkba ugorjanak, amikor mi az ő bűneikről, hamisságaikról fogunk nekik beszélni? Az igazság ítéletet hoz, s az emberek utálják az ítéletet, ezért utálják az igazságot. Utálják ha azt hallják, hogy van egy abszolút mérce, ami mindannyiunk életét megméri, s hogy lesz egy utolsó ítélet is.

2. *Szidalmat.* Ez nem más, mint a gúnyolódás eszköze. Tudjuk, hogy a keresztyén név eredetileg egy gúny név volt, amit a Krisztus követőire aggatnak. Ez a gúnyolódás történik valahányszor a keresztyéneket szent fazekaknak, bibliásoknak, maradiaknak stb. nevezik. (Elizeust a gyerekek kopasznak csúfolták.)

3. *Gonosz hazugságot.* Sémei vérszopónak nevezte Dávidot. Krisztusról azt mondták, hogy ördög van benne, sőt hazugsággal ítélték halálra. Néró a keresztyének nyakába varrta Róma városának leégését, pedig ő gyújtatta fel. Sokszor fognak rá ma is keresztyénekre olyat, amiért nem felelősek. Sokszor a keresztyénben keresik a bűnbakot bármilyen jellegű családi problémáért, vagy betegségért. („Mindez... miattad van.”) Fájdalmas az ilyen, de mégis Isten áldottai azok, aki Krisztusért szenvednek, hiszen Krisztus is szenvedett értük, az Igaz a nem igazakért. Méltó tehát, hogy mi – akik még bűnösök vagyunk – szenvedjünk az Igazért.

III. MI VÍGASZTAL EZEK KÖZÖTT A SZENVEDÉSEK, HÁBORÚSÁGOK KÖZÖTT?

1. *Először is az, hogy Krisztus örvendezésre szólít fel!* Nincs miért elkeserednünk, mert ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? Azt mondja Krisztus, hogy vegyük hálával az ilyen jellegű szenvedéseket. Miért? Azért, mert ez is igazolja, hogy mi Isten gyermekei vagyunk. Másfelől pedig örülni azért tudunk, mert az öröm alapja a tiszta lelkiismeret, s ha mi Krisztusért szenvedünk tiszta lelkiismerettel, boldogok vagyunk.

2. *Másodszor az, hogy az előttünk élt keresztyének is szenvedtek Krisztusért.* Ha csak velünk történne ez, meg volna az okunk, hogy elcsüggedjünk, de a prófétáknak is szenvedniük kellett hitükért. Gondoljunk Illésre, Ézsaiásra, Jeremiásra, Mikeásra, vagy éppen Keresztelő Jánosra (Heródes fejét vetette az igazság miatt); nézzük meg az ő életüket; az igazságért való szenvedés jellemző volt rájuk nézve is. Vagy olvassuk el a Zsid 11,35-38-ból, hogy mennyit szenvedtek a keresztyének. S azóta a lista csak bővült, gondoljunk az apostolok halálára, a Szent Bertalan éjszakára, Stuart Mária kegyetlenkedéseire. Mások is végimentek ezen, s ők már elnyerték az életnek koronáját.

3. *Harmadszor a mennyei jutalom.* Isten elkészítette számunkra a jutalmat a mennyországban. Meg van a jutalom, biztos helyen van. Ez kell hogy a keresztyén embert leginkább vigasztalja: a mennyei örökség. Ha már itt megkapnánk jutalmunkat, nem is vágnánk el innen. Ha ez nem vigasztal, azt jelenti, nem hisszük, hogy van jutalom. Ha ez

nem vigasztal, semmi sem vigasztalhat már. De van jutalom, Isten letöröl a keresztyének szeméről minden könnyet. Nézz a mennyországra, lásd lelki szemeid előtt azt a hervadhatatlan koronát, amit Isten elkészített számodra. (2Tim 4,7-8) A jutalom bőséges, el nem fogy sohasem, meg sem lehet unni, kitart az örökkévalóságig. Tarts ki tehát, mert nagy dicsőség vár rád.

ALKALMAZÁS

1. „E világon nyomorúságok lesz.” (Jn 16,33) „Ha gyűlöl titeket a világ, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt tinalatoknál.” (Jn 15,18) Ez a világ egy öntelt, durva, testorientált, megkegyelmezett, képmutató, versengő világ, nem csoda, hogy gyűlöl a keresztyéneket. „Az igaz keresztyén szívében hordja Krisztust és vállain a keresztet.” – írja Thomas Watson. Nézz Krisztusra és az Ő szenvedéseire, s vállald te is keresztet.

2. Ha még nem a tied ez az igazság, előbb szerezd meg. Legyen előbb tied Krisztus, azután akarj szenvedni érte. Ne próbálj úgy szenvedni az igazságért, hogy Krisztus nem a tied, mert bele fogsz fáradni, keseredni. Ismerd meg Istent, mert egy ismeretlen Istenért nem fogsz tudni szenvedni. Előbb tehát téj meg, s fogadd el Krisztust Megváltódnak.

3. Készülj fel a szenvedésre! Tartsd tisztán lelkiismeretedet! Ha bűn terhel, nem fogod tudni elhordozni a szenvedést az igazságért; hiszen egyszerre elég lesz egy teher.

4. Ne próbáld elkerülni az igazságért való szenvedést, különben:

- Szennedni fogsz a hamisság miatt.
- Ha a külső üldözéstől meg is szabadulsz, a belső üldöztetést, a lelkiismeret üldöztetését, nem fogod elkerülni. Jobb az ellenségtől üldöztetve lenni, mint saját lelkiismeretedtől.

- Ha nem akarsz üldöztetést szenvedni az igazságért, az igazság fog üldözni téged.

- El fogod veszíteni az igazságot.
- Krisztus megtagad az Atya előtt.
- A pokol lesz a jutalmad. Mert ahogyan az igazságért szenvedők jutalma a menny, úgy az igazságot megtagadók „jutalma” a pokol.

Isten segítsen, hogy az igazságot megismerjük, szeressük és felvállaljuk. Bár csak tudnánk mi is szenvedni Krisztusért, hisz Ő is szenvedett értünk. Végezetül bátorítsanak Pál apostol szavai: „... a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk...” (2Kor 4,17) Ámen.

Sikó Mihály

Keresztelő János halála

A megtérésről...

A tékozló fiú megtérése

„Sem a kő, sem az acél, sem a gyémánt nem olyan kemény, mint a megtértlen ember szíve...”

Luther

„Senki még eddig ki nem rekesztette a mennyországból az ő megvallott gonoszságáért – noha sokan kirekesztettek az ő magokkal feltételezett s elhittett jóságukért...”

Köleséri Sámuel

„A megtérés halogatásával a bűn erősödik és a szív keményedik. Minél tovább fagy a jég, annál nehezebb betörni...”

Thomas Watson

„A belső jobbulás a külsővel együtt jó s kedves Isten előtt, de a külső belső nélkül kedvetlen: mert Isten nem a külső, hanem a belső munkáiról mérsékli az embert...”

Köleséri Sámuel

„A szent bűnbánó marad mindaddig, amíg eléri a mennyet...”

Robert L. Dabney

„A megtérésnek a bűn nagyságával arányosnak kell lennie...”

Isaac Ambrose

„A megtérés olyan növény, amely sosem nő az emberi természet szemétdombján...”

C. H. Spurgeon

„Tudni szeretnéd mikor alázkodol meg eléggé bűneid miatt? Akkor, amikor kész vagy letenni és elengedni azokat...”

Thomas Watson

„A megtérés és a hit szíami ikrek. Ha az egyik beteg, a másik sem lehet jól, mivel egy életet élnek...”

C. H. Spurgeon

„Lehet-e Krisztus úgy a szívedben, hogy te ne tudj Róla? Lehet-e egy királyt úgy megfosztani a trónjától, és egy másikat úgy megkoronázni, hogy ne halld a dulakodást?...”

William Gurnall

„A megtérés a bűnbánattal kezdődik... A megtérés nem más, mint a teljes élet megreformálása Isten törvénye szerint...”

Kálvin

„Nem igazi az a megtérés, amely nem ismeri el Jézust Krisztust Úrnak az élet minden területén...”

John C. Chapman

„A megtérés az első lépés az isteni életben... Ameddig élünk, egyre inkább el kell fordulnunk attól, ami gonosz, és oda kell fordulnunk ahhoz, ami jó...”

Jonathan Edwards

„A bűn és a pokol házastársak mindaddig, amíg a megtérés válást nem hirdet...”

C. H. Spurgeon

„Nem lehet elég korán megtérni, mert nem tudhatod, hogy a korán nem túl késő-e...”

Thomas Fuller

„Add fel a bűnt, vagy add fel a reményt!...”

C. H. Spurgeon

„Óh Uram, térítsd meg a világot! De kezd velem!...”

Anonymus

„Ha akár egy nappal is halogatjuk a megtérést, egy nappal több bűnt kell megvallanunk, és egy nappal kevesebb időnk van rá.”

Mason

(A Szerk.)

Felkészülés a házasságra (2.)

III. MI A JEGYESSÉG?

A jegyesség sajnos mára már sokat veszített igazi jelentőségéből, de magyar szavunk nagyon jól érzékelteti, hogy az eljegyzéskor a jegyét (bizonyítékát) adjuk annak, hogy elköteleztük magunkat valaki iránt házasság céljából. Érdekes az a tény, hogy az eljegyzési gyűrű általában azonos az esküvői gyűrűvel (kivéve gazdagabbak esetében). Ez azt is szemlélteti, hogy az eljegyzés alapvetően a házassági szövetség előképe. A bibliai időkben az eljegyzést olyan komolyan vették, mint magát a házassági szövetséget. Sőt, ha egy nő eljegyzési idő alatt paráználkodott, akkor ezért megkövezés járt ugyanúgy, mint a házasságtörésért. (5Móz 22,23-29) Így érthető, hogy József igaz ember lévén mikor meghallotta, hogy Mária – aki jegyese volt – áldott állapotban van, titokban akarta őt elbocsátani, mert jogos lett volna megköveztetni őt. A zsidók esetében az elbocsátáshoz törvényes válasra volt szükség, ugyanúgy mint, amikor egy házasságot bontanak fel. Az amerikai puritánok is nagyon komolyan kezelték az eljegyzést, és külön eljegyzési istentiszteletet is tartottak. Edmund Morgan szerint: „Ha megtörtént az eljegyzés és a férfi és nő között szexuális kapcsolat jött létre, azt paráznaságnak minősítették; ha pedig valamely fél megszegte az eljegyzési szerződést jogos ok nélkül, azáltal, hogy visszautasította a házasságot vagy másvala kötött házasságot, őt ígéretszegésért beperelheték.”¹ Több teológus is megjegyzi abban, hogy az eljegyzés utáni időszak az az idő, amikor az érzelmeknek nagyobb teret lehet engedni, sőt mondhatjuk bizonyos értelemben próbája is az igazi érzelmeknek. Senkit nem bátorítunk házasságra, ha az eljegyzés után sem érez semmit szíve választottja iránt. Bár – amint kifejtettük –, az igazi szeretet jelent racionális mérlegelést, és Isten szerinti döntést is, de semmiképpen nem jelenti az igazi érzelmek hiányát.

1. Kit jegyezzél el tehát?

Azt a személyt, akinek udvaroltál. Így tehát mindaz ami érvényes arra, hogy kinek udvarolj, hangsúlyozottan érvényes az eljegyzésre. Az udvarlás tehát az az időszak, amely alatt felis-

merhetitek, hogy a korábbi elkötelezettségeket felválthatjátok-e egy még komolyabb elkötelezettséggel, az eljegyzés által.

2. Mikor jegyezzél el valakit?

Mikor tudhatom, hogy az udvarlási időszakot fel kell váltanom a jegyességgel? – kérdezheted. A választ erre Jay Adams így adja meg: „Mielőtt tehát bárki felé elköteleznéd magad, nézd meg, kiálljátok-e a döntő próbát, s tedd fel magadnak a kérdést: meg tudjátok-e úgy oldani a felmerülő problémákat, ahogyan azokat keresztyénként meg kell tudni oldanotok?”² Más szóval, az eddig felmerült problémákat megtudtátok-e oldani Isten szerint? Nem szőnyeg alá seperve, hanem valódi biblikus megoldásokat találva, és esetenként megalázkodva, ha szükséges. Ha nem tudsz megoldott problémákról, vagy talán elég sok minden megoldatlan még, akkor nem javaslom, hogy megtörténjen az eljegyzés. Másfelől nem cél halokkló kapcsolatok mesterséges lélegeztetése. Ha problémák vannak, meg kell azokat oldani. Ha úgy tűnik olyan komolyak, hogy már semmit nem tudsz tenni, akkor még mindig tehetsz annyit, hogy megszakítod azt a kapcsolatot. Ne ámítsd magad azzal, hogy az eljegyzés után majd megváltozik az a bizonyos személy! A problémákat mindig előbb, és nem utóbb kell kezelni.

3. Milyen hosszú ideig tartson az eljegyzés időszaka?

Mivel a Biblia erről nem beszél világosan, csak annyit mondhatunk más alapelvek alkalmazása által (1Kor 7,9), hogy jobb a kísértés miatt, ha az eljegyzési időszak minél rövidebb. Ezért tehát nem támogatjuk a több éven át tartó eljegyzési időszakokat. A hosszú idő nem oldja meg a lehetséges fennálló problémákat sem. Másfelől a test erős kívánsága miatt is jobb a rövidebb eljegyzési időszak. Sebestyén Jenő szerint: „Isten a jegyességet csak átmeneti állapotnak szánta, amelyet tehát nem szabad hosszú évekre állandósítani. Mert a lélek kifárad, a test lázong és annak következményeit az idegrendszer is megérzi.”³ Gyakorlati szempontból nézve pedig az esküvő és a nászút megtervezése nem kell, hogy több évet vegyen igénybe.

IV. MI A HÁZASSÁG?

Bár rengeteg könyvet írnak e témában, a zavar mégis kétségbeejtő. Mi tehát a házasság? Mond-e Isten valamit róla, vagy ez csak egy bizonyos társadalmi szokás?

1. A házasságot Isten tervezte kezdetől fogva.

A házasságot Isten rendelte el már a kezdetől. Már a teremtésből nyilvánvaló, hogy Isten férfit és nőt teremtett. (1Móz 1,27) Amint Sebestyén is mondja: „A Szentírás szerint az ember kifejezetten nem csak férfiúvá vagy csak asz-

¹ Edmund S. Morgan, *The Puritan Family*, New York, Harper & Row, 1944, 1966, 33. o.

² Dr. Jay Adams, *Christian Living in the Home*, Presbyterian and Reformed Publishing Company, Phillipsburg, New Jersey, 1972, 65. o.

³ Dr. Sebestyén Jenő, *Református Etika*, Iránytű Kiadó, Budapest – Gödöllő, 1993, 243. o.

szonnyá, hanem férfiúvá és asszonnyá teremtett, tehát az egyférjűség, ill. egyfeleségűség az egyetlen természetes házasságforma, és a teremtés rendje szerint nem hárman vagy többen, hanem csak ketten lehetnek egy testté.”⁴

2. A házasság alapintézmény.

Isten formálisan is az első intézményként határozza meg a házasságot. (1Móz 2,24) Ez tehát a társadalom alapköve. Nem emberek rendelték el, ezért meg fog maradni az emberiség végéig. Mivel isteni intézmény, ezért az isteni törvények érvényesek rá. Továbbá Isten nagy becsben tarja az ő egyháza végett is, mert egyházának is alapépítőeleme. A Szentírás sok helyen említi valakinek a házanépét, mert Isten nem csak az egyénnel, hanem a családdal is törődik. (1Móz 7,1; Józ 2,9; ApCsel 10,2; ApCsel 16,31; ApCsel 18,8) Ha tehát a keresztyén család tönkremegy, az Isten egyháza is kárt szenved. Ezért a mai világnak a házasság ellen intézett támadása valóban Isten egyháza elleni támadás is.

3. A házasság nem kizárólag szaporodás és szexuális kapcsolat végett adatott.

A Római Katolikus álláspont szerint a házasság kizárólag szaporodás céljából adatott. Először is – bár azt elismerjük, hogy a házasság egyik célja a szaporodás –, mégsem tehetjük ezt kizárólagos

céljává, mert így a gyermektelen házasságok értelmét tagadnánk. Másodszor: nyilvánvaló, hogy nem szükséges házasság ahhoz, hogy az emberi faj szaporodjon. Sajnálatos módon igazolja is ezt a mai kor, amikor azt láthatjuk, hogy a házasságon kívül született gyerekek aránya felívelőben van. Harmadszor: a szexuális kapcsolatot ily módon kizárólag csak a gyereknemzés eszközévé tesszük, és következtetésképpen (amint egyesek teszik) meg is tilthatnánk azt, még házasságban is, ha nem gyereknemzés a cél. Természetesen az Ige szerint a szexuális kapcsolat a kölcsönös örömszerzés lehetősége is. (1Kor 7,3-5) Negyedszer: ha a házasságot a szexuális kapcsolattal azonosítjuk, rossz felfogásunk lesz a biblikus válasz lehetőségéről. Egyesek ugyanis a szexuális kapcsolatra hivatkozva mondják, hogy a házasság felbonthatatlan, mások épp ellenkezőleg, a paráznság által vélnék egy új házasságot megköttetni, ami által szerintük az első semmissé válik. Hadd legyen tehát világos, hogy a szexuális kapcsolat önmagában nem jelent házasságot, hanem az csak Isten által rendelt része a házasságnak.

4. A házasság szövetség és az kötelező érvényű.

Az előbb elmondottak csak akkor kapnak igazi értelmet, ha a házasságra szövetségként tekintünk. A házasság

nem a nászéjszakával kezdődik, hanem a szövetség megkötésével. Isten szövetségnek nevezi a házasságot, amint olvassuk a Malakiás könyvében is: „Azért, mert az Úr tett bizonyoságot közted és a te ifjúságod felesége közt, akit te megcsaltál, holott társad és szövetséges feleséged!” (Mal 2,14) Azonban ez nem csak egy olyan szövetség, amelyet bármikor meg lehet szegni, hiszen ez egy Istentől jövő szövetség, és ezért megszegése is komoly következményekkel jár. A Példabeszédek könyve így figyelmeztet: „Aki elhagyja az ő ifjúságának férjét, és az Ő Istenének szövetségéről elfelejtkezik; mert halálra hanyatlík az ő háza, és az ő ösvényei az élet nélkül valókhoz.” (Péld 2,26-27)

5. A házasság a közösség helye.

„Nem jó az embernek egyedül lenni” – mondta Isten, és a házasság ennek a magánynak is gyógyszere. A házasságban egy igazi közösség kellene, hogy megvalósuljon. Sok esetben sajnos csak azt látjuk, hogy a házasság pl. a TV előtti közönség, és nem közösség. A házastársak szemléltői bizonyos dolgoknak, amelyek lehet hogy lefoglalják őket vagy betöltik idejüket, de mégsem közös tervezői, közös megvalósítói az isteni alapelveknek és célkitűzéseknek. Ezért ne higgyük azt, hogy a házasságban élők valóban mind élvezik a közösség áldásait. Sokan magányosabbak a házasságban mint voltak azelőtt, és az egy rendkívül szomorú állapot. Ugyanakkor Isten egyeseknek megadta azt a különleges ajándékot, hogy a házasságon kívül Isten szolgálatában megtalálják a közösség utáni vágyuk beteljesedését. (Mt 9,11-12; 1Kor 7,7) Tartsd azonban szem előtt, hogy Isten házastársként arra hív téged, hogy társad számára igazi közösséget biztosíts. Az egymás segítése, bátorítása, meghallgatása, a közös munkavégzés, és nem utolsó sorban a testi közösség mind ezt jelenti. A szeretet tehát a másik javát keresi.

6. A házasság az igazi bizalom helye.

A házasság az a hely, ahol igazi, és feltétel nélküli bizalomnak kell lennie. Ez a bizalom pedig az őszinteségből jut leginkább kifejezésre. (Ef 4,25-26) Ha a házastársak rejtegetni kezdenek egymás elől dolgokat, az a házasság komoly problémáját jelenti. A bizalmatlanság a közösség megromlását eredményezi, és a megoldás mindig a bűnbánat, bocsánatkérés és őszinteség útja. Nincs más lehetőség, az őszinteséget

nem lehet megspórolni egy házasságból!

7. A házasságnak Krisztus és egyháza közötti kapcsolatához kellene hasonlítani.

Miért fontos ez? Azért, mert ha úgy gondolod, hogy a házasságról nem beszél eleget a Szentírás, annál többet szól Krisztus és az ő egyháza viszonyáról. Amint az Efézusi levél mondja: „De miképpen az egyház engedelmes a Krisztusnak, azonképpen az asszonyok is engedelmesek legyenek férjüknek mindenben. Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket, miképpen Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta azért.” (Ef 5,24-25)

V. MIKOR AJÁNLATOS HÁZASSÁGOT KÖTNI?

Bár sok minden már említve volt az eljegyzésnél, jó ezeket újra felidézni, amikor valaki e nagy döntés meghozatalára készül. Melyek azok a dolgok, amelyeket fontosaknak tartunk megvizsgálni a házasságkötés előtt? Hangsúlyoztuk ugyan az eljegyzés fontos voltát, most azonban azt is ki szeretnénk emelni, hogy jobb az eljegyzést felbontani, mint a házasságot. Más szóval még mindig jobb most felébredni, mint egy rossz házasságban. Nem lehet akadály az eljegyzés felbontásakor a sajnálat, hogy vajon hogy fogja érezni magát a másik fél, és a büszkeség sem, hogy most már „üsse kő, rengeteg probléma van, de ha már eljegyeztem, el is veszem.” Ha az eljegyzésről kiderül, hogy rossz döntés volt, akkor azt semmiképp nem lehet egy újabb rossz döntéssel rendbehozni. Nézzük most röviden, hogy mikor kerülhet sor a házasságra.

1. *Ha nincsenek teológiai problémák.*

Ezt azt jelenti, hogy minden fontos teológiai kérdésben szükséges egyetérteni. Mindenekelőtt csak újjászületett keresztyén lehet a leendő társ, aki elfogadja a Szentháromság tanítását, Jézus egyedül üdvözítő mivoltát, a kegyelemből hit által való üdvösség tanítását. Ugyanakkor fontos, hogy higgye az ember teljes romlottságát, az ingyen kegyelemből való kiválasztást, Krisztus korlátozott engesztelő halálát, a kegyelem ellenállhatatlan voltát, és a szentek állhatatosságáról szóló tanítást. Fontos, hogy legyen meggyőződve a hitvalló gyülekezeti tagság szükségességéről, a keresztyén hit kizárólagosságáról, az

ökumenikus mozgalom hamisságáról, a liberális teológia szemfényvesztéséről, a karizmatikus mozgalom megtévesztő álkeresztyén jellegéről. Fontos kérdés lehet a házasságban az is, amelyet egy más keresztyén esetében talán tolerálunk. Egy más keresztyén esetében elfogadjuk, ha ő másként látja például a keresztség kérdését, de a házasságban már komoly gondot fog jelenteni, hogy megkereszteljék-e a jövőendő gyereket, vagy sem. Jó az ilyen kérdéseket előre tisztázni. Sőt, azt kell mondanom, hogy jó még házasság előtt tisztázni, a református keresztyéneket is megosztó kérdéseket is (pl. zsoldáréneklés, fejbefedés, theonomizmus...). A teológusok házasságáról pedig mit mondjunk, ha ilyen komoly mérlegelést kérünk az átlag keresztyénektől; bizonyára nekik kellene azt a legkomolyabban venniük. Amint Sebestyén is mondja: „Egy lány,

aki alkalmas feleség lehet egy katonatiszt, banktisztviselő, vagy szürke bürokrata számára, nem bizonyos, hogy alkalmas lesz arra, hogy lelkipásztor felesége lehessen. Mert a nőülés keresztyén embernél amúgy sem öncél, lelkipásztornál pedig még kevésbé.”⁵

2. *Ha nincsenek autoritásbeli problémák.*

A mai korban legtöbb embernek gond az autoritás elfogadása, ezért ez egy komoly kérdés, amit tisztázni kell házasság előtt. Elsősorban a polgári autoritás elfogadása, és az állami törvényeknek betartása segíthet ennek megvalósításában. Merem remélni, ha egy keresztyénről van szó, akkor nem adócsaláson, és más, az állami hatóságot átvevő terveken mesterkedik. Ha mégis az illető személy azon „szabad keresztyének” kategóriájába tartozna, aki úgy gondolja, hogy neki mindent szabad az

⁵ Dr. Sebestyén Jenő, *Református Etika*, Iránytű Kiadó, Budapest – Gödöllő, 1993, 243. o.

Isten által rendelt polgári autoritással szemben, akkor ez világos jel a kapcsolat befejezésére. Másodsor, ez az autoritás felé való viszonyulás nyilvánvalóvá válhatott az udvarlás során abból is, hogy a választott személy hogyan viszonyul szüleihez. Bár ez manapság nagy divat, hogy az „öregekre” nem sokat kell adni, legyen intő jel egy keresztyén előtt, ha az, akit társának választ szüleinek engedetlen, vagy egyszerűen nem hallgat rájuk akkor, amikor jó tanácsokat adnak. Még a hitetlen szülők is megérdemlik a gyerekeik tiszteletét, és csak akkor javasolt az ellenállás, ha világos módon istenellenes dolgokra kényszerítik gyerekeiket. Az ellenállást ekkor sem az öntörvénykezés kell hogy jelentse, hanem egy bizonyos hitvalló gyülekezet vezetőinek közbeavatkozása. Ezért tehát nyilvánvaló, sokat elárul valakiről az, hogy elfogadja-e egy hitvalló gyülekezet autoritását. A gyülekezeti vezetőknek igenis kell, hogy legyen bizonyos beleszólási joguk az udvarlási folyamatba, különösen, ha a szülők nem keresztyének. Ilyen esetben a hitvalló gyülekezet (amelyhez tartozik az a bizonyos személy) vezető testületének tanácsára olyan odafigyelést kell szánni, mintha azt keresztyén szülők tanácsolták volna. Sőt, mivel sok esetben a keresztyén szülők is a gyülekezet vezetői által tanácsoltatnak, ezért kétszeresen is komoly dolog megfontolni a keresztyén gyülekezeti vezetők tanácsát. Ha tanácsuk ésszerűtlennek tűnik, van lehetőség az egyház felsőbb vezető testületeihez fellebezni. Következtetés: ha valakinek problémái vannak a polgári, szülői, vagy gyülekezeti autoritás elfogadásában, nem javasoljuk az ilyen személlyel való házasságkötést.

3. *Ha nincsenek komoly anyagi problémák (pl. adósság).*

Egy házasság egy új fejezet mindenki életében, ezért jó tiszta lappal kezdeni azt. Ezért amennyiben lehet ne hozunk be korábbi problémákat abba. Ilyen probléma lehet az adósság. Mivel egy házasság kezdetén különösen sok az anyagi kiadás, ezért felelőtlenségnek tartjuk (különösen a férfi esetében, de a nő esetében sem kívánatos), ha adósságot hoz magával. Természetesen az adósság csak egy megnyilvánulása egy problémának, amelynek több oka lehet, és a leendő társat el kell hogy gondolkottassa. Ilyen okai lehetnek: nem dol-

gozik, nem tud spórolni, túlköltekezik, nem osztja be jól a pénzét. Márpedig egy férfi esetében igen komoly kívánalom a felelősségteljesesség. Ha valaki nem tud jól sáfárkodni a pénzével, komoly aggályokra adhat okot. Természetesen még komolyabb a probléma, ha még nem is tanulta meg, mert nem volt megkeresett pénzzel dolga, ugyanis nem dolgozott addig. Jó megvárni, amíg a leendő társ ilyen téren is felelősségteljes magatartást tud felmutatni. (Ezért nem ajánljuk az iskolaidő közepén történő házassódot.) Itt természetesen nem azt várjuk el, hogy nagy összege legyen a bankban (különösen a mi térségünk gazdasági viszonyai között), de azt igenis elvárhatjuk, hogy valaki a kevés megkeresett pénzen hűségese legyen, és ne csak ne halmozzon fel adósságot, de egy kicsit spóroljon is belőle, előre gondolva házasságára.

4. *Ha nincsenek komoly egészségügyi problémák.*

Amint az előbb is mondtuk, jó minél kevesebb problémát vinni a házasságba. Ez nem azt jelenti, hogy nem szabad betegnek lenni, mert tökéletesen egészséges ember kevés van, hanem azt, hogy nagyon komoly betegségben szenvedő személlyel igen megfontolandó, hogy összekösse-e valaki az életét. Bár tudom, hogy ez elég kegyetlennek hangzik, ugyanis nem egy szép romantikus filmet láttunk, ahol halálos betegségben szenvedőt is elvesz az, aki nagyon szereti őt. Mégis az ilyen kivételeket nem tehetjük szabállyá, ugyanis a házasság egy feladat is egyben. Ezért a társad el kell hogy tudja látni ezt a feladatot (feleség, férj és anya, apa). Különben pedig te nyertél egy új feladatot, és pedig azt, hogy őt ápolj. Különösen fontos kérdés ez olyanoknak, akiket Isten elhívott egy bizonyos munkára, mert ilyenkor elhivatásuk foroghat kockán.

5. *Ha leendő gyerekeik oktatási módjában egyetértenek.*

Nagyon fontos dolog már a házasság előtt eldönteni azt, hogyan fogjátok leendő gyerekeiteket nevelni. Ha leendő társad nem látja a keresztyén oktatás szükségességét, akkor nem javasolt a házasság. De még a keresztyén oktatás szükségességének felismerése sem eleendő, hanem szükséges meglátni azt, hogy a gyerekek tanítása elsősorban a szülők feladata, és különösen az anyáé. Ha valaki a karrierjét mindennél fonto-

sabbnak tartja, és már most sem kész a gyerekekrevelésért azt feladni, akkor nem ajánljuk a házasságot. Ugyanakkor, ha egy olyan helyzetben vagytok, amikor nyilvánvaló, hogy nincs keresztyén iskola kilátásban, akkor nagyon komolyan meg kell beszélni, hajlandó-e a leendő társad az otthonoktatás felvállalására. A biblikus gyerekekrevelés a házasság egyik fő célja, ezért tehát ne menj úgy házasságba, hogy ebben a kérdésben nem tudtok megegyezni. Ha most nincs megegyezés, később még kevésbé valószínű.

6. *Ha a konkrét problémákat, különbségeket Isten Igéje szerint rendezték.*

Úgy, amint az eljegyzéskor is említettük, igenis fontos látnotok azt, hogyan tudtok megoldani közösen problémákat. Ha erre nem volt példa udvarlási, és eljegyzési időszakok alatt, akkor vagy két tökéletes ember fog házasságot kötni, vagy pedig nem voltak hajlandók szembesülni a problémákkal a szerelem jelszava alatt. Mivel a Biblia bizonyágtétele alapján az első lehetőség kizárt, ezért csak a második lehetőség marad. Ilyen esetben ne történjen házasságkötés! Bizonyára lesznek különbségek sokmindenben, és nem minden jelent feltétlen katasztrófát. (pl. nem szereti a mákos bejglit) A fontos kérdésekben – amelyeket az előbbieken tárgyaltam –, azonban egyetértésre kell jutni, a kevésbe fontosakban pedig meg kell tanulni egymást elfogadni. Az egymás elfogadása is egyfajta problémamegoldás.

Mindezek után gondolom egyértelmű, hogy a házasság nem egyik napról a másikra köttetik meg. A témánk megközelítésében az udvarlás, jegyesség, és házasság kérdéseit próbáltuk röviden szemügyre venni. Láttuk, hogy döntések sorozata előzi meg a végső nagy döntést. Ehhez pedig bölcsességre van szükség, és sok esetben Isten szerinti józan mérlegelésre. Kívánom, hogy Isten adjon bölcsességet a jó döntés meghozatalához mindazoknak, akik még nem léptek házasságra.

A megkeményedett ember és a tekintély

„Szenvedjete el engem is, mert isteni buzgósággal buzgok értetek.”

(2Kor 11,1-2)

Pál apostol személye tekintélynek számít a keresztyénségen belül, hisz az újszövetségi levelek nagy részét Isten általa íratta le. A keresztyén misszió alapköveinek a letételében is óriási szerepet vállalt, nem is akármilyen áldozatok meghozatala árán. Ha az ő életvitelét, szolgálatát összehasonlítjuk a miénkkel, akkor nem marad más, mint az orcánk pirulása. Ha azonban az újszövetségi leveleit olvassuk, akkor azt is megfigyelhetjük, hogy sokan a korabeli gyülekezetekből nem úgy néztek rá mint tekintélyre, akinek szavát érdemes megszívlelni.

Bár sokan jutottak hitre az ő igehirdetése által, bár sok gyülekezet az ő szolgálata által alakult meg, mégis később többen közülük Pál ellen fordultak. Sok esetben az apostolnak ajánlania kellett magát bizonyos gyülekezetek előtt, emlékeztette őket arra, amit korábban értük tett. A második korinthusi levél 11-12. fejezeteiben olvashatunk egy ilyen ajánlásról. Miért volt erre az ajánlásra szükség?

Azért, mert ezen személyek, gyülekezetek, bűnöket tűrtek meg az életükben. Pál apostol pedig akár személyesen, akár levelei által megfedte őket, néven nevezte ezen bűnöket, és rámutatott a megjobbítás útjaira. Ettől pedig sokak szemében népszerűtlenné vált. Voltak olyanok, akik az ő személyét kezdték kritizálni: milyen a testalkata, milyen a beszéde, de ez csak elterelő hadművelet volt. Az igazi gondjuk nem ezzel volt.

A valódi probléma abból adódott, hogy a bűnben megkeményedő személyeket zavarta az intés és a feddés. Minél inkább megtűri valaki a bűnöket az életében, annál inkább híjával lesz az alázatnak, mert az alázat Isten lelkének a munkája. Az Istennel való kapcsolat megromlása, a bűn megtűrése által, az alázat megcsappanását is magával vonja. Minél szorosabb a kapcsolata valakinek Istennel, annál inkább növekszik az alázatban és az alázat növekedésével egyre inkább nyitott lesz mások tanácsának, intésének, feddésének a megszívlelésében. De minél inkább távolodik valaki Istentől, annál inkább híjával lesz az alázatnak és ezzel egyenes arányban csökken a tanítás, feddés, megjobbítás útjainak elfogadása iránti nyitottsága.

Természetesen egy magát (még) hívőnek gondoló ember az intés, feddés megvetését nem indokolhatja azzal, hogy ő még nem elég alázatos és ezért nem fogad el tanácsokat. Legtöbbször még önmaga sem ismeri fel a veszélyt, mert a kísértő elrejtje előle, hisz ettől esetleg már ő is gyanút fogna. Ezért a bűnben megkeményedő ember másképpen indokolja meg az intés, feddés elutasítását. Hirtelen nagyon érzékeny lesz mindenre az őt megfeddő emberek életével kapcsolatosan. És mivel a megszentelődésben a tökéletességet el nem ért személyek azok is, ezért talál hamar okot arra, hogy vádolja ezen személyeket. Olyan dolgokat is megfigyel, amiket korábban észre sem vett volna. Az illető személyek az intéssel és feddéssel népszerűtlenné váltak a szemében és most a vádak gyűjtésével bizonyítani is tudja, hogy valóban elviselhetetlen személyekről van szó.

A gyülekezeti előjáróknak, akik a tagok pásztorolásával, tanításával vannak megbízva, még nagyobb esélyük van arra, hogy népszerűtlenné legyenek a bűn-

ben megkeményedett személyek előtt. Pál apostol is, aki sokakat intett és feddett, bőségesen részesült a bűnben megkeményedett személyek megvetésében. Ezért kellett ajánlania magát, ezért kellett emlékeztessen egyes gyülekezeteket arra, amit köztük végzett korábban.

A bűnben megkeményedő személyek – ha meg nem térnek – előbb vagy utóbb megvetik az Isten által följük helyezett tekintélyt és fülük szerint való tanítókat keresnek. Megfeledkeznek arról, hogy a tekintély elleni lázadásuk Isten elleni lázadás, hisz Isten az, aki följük helyezett tekintéllyel bíró személyeket. Ez általánosan is igaz, hiszen „nincs hatalmasság hanem csak Istentől és amely hatalmasságok vannak, az Istentől rendeltettek.” (Róma 13,1)

Természetesen kivételt képez az, amikor a tekintéllyel bíró személy az isteni kijelentés ellen akar kényszeríteni valakit, amikor visszaél az Istentől kapott hatalmával. Persze még ezen a területen is csapdákat állított fel a Kísértő. Sokan miután megkeményedtek a bűnben, és ez kiderült, megfeddték őket, hamar előveszik az „igen, de lám-lám te is ezt vagy azt csináltad” lelkületet. Egy kevés idő után leplet borítanak a saját szemükben talált gerendára és nagyító alá helyezik a más szemében talált szálkát. Alapos vizsgálat után pedig eldöntik, hogy itt az ideje elhatárolódni eme nagy istentelenségtől (tudniillik a szálkás jelenségtől). Később azal indokolják az elhatárolódásukat, hogy a szentség védelmében tették ezt, és saját bűnükre, amely elindította a lavinát, már mit sem emlékeznek.

A bűnben megkeményedő ember – hacsak meg nem tér – egyre jobban meg fogja vetni azoknak tekintélyét, akiket Isten föléje helyezett, és akik feladatukat végezve leleplezik bűneit és megtérésre hívogatják. A Kísértő sokakkal elhiteti, hogy jogos ez az ellenszenv és gyakorlati dolgokkal igyekszik ezt alátámasztani: egyszer a másik ezt mondta, máskor azt csinálta, amazt meg soha nem csinálta. Mindennek azonban nem sok köze van az elhidegüléshez, a megvetéshez. Ennek az igazi oka a bűn, amit az illető személy nem szeretne elhagyni, bűn, melynek leleplezése megfertőzte ezt a kapcsolatot.

Pál apostolnak is volt része ilyen jellegű megvetésben, elhatárolódásban és ez a jelenség azóta sem halt ki. Az egyedüli gyógyszer erre ma is a bűnbánat, a megtérés, és a megalázkodás. A megalázkodó ember pedig nem másról fog beszélni, hanem a saját bűneiről, akár csak Dávid az 51. zsoltárban. A „bocsásd meg a bűneimet” magával fogja vonni az „én is megbocsátok az ellenem vétkezőknek”-et. Akinek az a célja, hogy leszámoljon egy bűnnel, az intó, a feddő, a megjobbítás útjait felmutató személyben egy segítségére szitkozó testvért fog látni, és hálás lesz a testvéri törődésért. Aki pedig tovább kívánja ápolgatni bűneit, annak szemében nagyon népszerűtlen lesz mindenki, aki Istennek engedelmességgel atyafia védelmezője kíván lenni.

Mindenre van bűnbocsánat...

„Ne legyetek olyan oktalanok, mint a ló vagy az öszvér, amelynek kantárral és zablával kell fékezni szilajságát, másképpen nem közelít hozzád.”

(Zsolt 32,9)

Magyarországon, Kaposváron születtem 1978-ban. Szüleim megkereszteltettek, de sosem éltünk vallásos életet. 11 éves voltam amikor szüleim elváltak, és én édesanyámmal éltem tovább. Egy barátnőm unszolására 14 éves koromban elsősáldozó lettem, de valójában nem foglalkoztam Istennel. Isten számomra egy ősz hajú, jóságos öregember volt, aki mindent megad nekem, amit csak kérek. A gimnáziumi és főiskolás éveim a világi normáknak megfelelően zajlottak és gyakori kísérőjük volt a buli, az alkohol és a paráznaság. Jól éreztem magam a bőrömben, vizsgák előtt néha imádkoztam is, és nagyon jó embernek tartottam magam.

A főiskolai évek után a Kaposvári Egyetemen kaptam állást. Egyik kollégám, Zita, mesélt nekem istenkereséséről és erdélyi rokonairól, amivel felkeltette az érdeklődésemet. Azt mondta, csak a Bibliából ismerhetjük meg Istent, ezért olvasnunk kell azt. Otthon találtam egy Újszövetséget és mohón belevetettem magam az olvasásba. A tartalmán még nem nagyon gondolkodtam el, de furcsa módon állandó vágyódást éreztem utána. Amit nem értettem, megbeszéltük Zitával a magunk „kedvetleges” módján. Isten úgy rendezte, hogy kis idő múlva két erdélyi lelkész ment szolgálni a Vajdaságba, és Zitáéknál szálltak meg. A velük való találkozásból éjfélig tartó beszélgetés lett, amit újabb és újabb látogatások és beszélgetések követtek. Egyre több mindent értettem meg az Igéből, és egyre többször mutatott rá a bűneimre. Ezidőtájt már menyasszony voltam és készültünk az esküvőnkre. A vőlegényem nem vett részt a beszélgetésekben, nem kereste Istent. Isteneresésemet múltó szeszélynek gondolta csupán, szerinte a hit mindenkinek magánügye. A lelkészek figyelmeztettek, hogy hívő nem lehet hitelennel felemás igában. (2Kor 6,14-18) Ezt a gondolatot nem tudtam elfogadni. Lemondani a fiúról, akit szeretek, csak mert hitetlen, és

mert néhány lelkész ezt mondja? Nagyon sértette a büszkeségemet, hogy „vadidegenek” akarnak beleszólni a magánéletembe. Ettől kezdve az életem állandó vívódás volt. Egyszer mereven elutasítottam a figyelmeztetést, máskor pedig elhatároztam, hogy szakítok vőlegényemmel. A dolgot egyre csak halogattam, az esküvő napja pedig egyre közeledett. Mindeközben eltávolodtam Istentől, nagyon megkeményedtem. Gyakran voltak olyan gondolataim is, hogy ezt majd ketten „lebeszéljük” Istennel, majd én megoldom a házasságban felmerülő gondokat, vállalom a felelősséget. Nem fogtam fel, hogy a végtelen hatalmú Istennel húztam ujjat, a teremtmény hívta ki Teremtőjét, annyira büszke és felfuvalkodott voltam. Így hát 2003. június 28-án házasságot kötöttem (katolikus szertartás szerint is!) és hatalmas lakodalmat tartottunk.

Rossz érzéseimet fokozta, hogy az egyik lelkész levélben megkeresett és őszintén megfeddett, ecsetelve tetteim minden lehetséges következményét. Abban a pillanatban megértettem, hogy Isten ellen lázadtam fel, és elkezdtem nagyon félni. Biztos voltam benne, hogy számomra nincs többé bűnbocsánat, és rögtön valamiféle kemény büntetés is érkezni fog Tőle. Napokig szorongtam és bocsánatért könyörögtem. Ekkor az Úr felemelt és Igéjében (Ez 18,21-23) biztosított arról, hogy kész megbocsátani és elfelejteni szörnyű tetteimet. Megértette velem, hogy valóban

minden gonoszságra képes vagyok, és nem Őt, hanem csak magamat szerettem. Megbocsátott, de mivel nyomorúságot vetettem, azt is fogok aratni.

Ma már tudom, mit jelent felemás igában élni. Közös életünkben nem lehetnek esti áhítatok, közös éneklések, közös imádságok. A vitás kérdéseket nem tudjuk biblikusan megoldani. A világi kísértések mindennapiak, a küzdelem nehéz. A keresztyén életem építését pedig gyakran akadályozza ez a kettősség. Mint Nehémiásnak és embereinek, akiknek a várfalat állandó őrsgben és felfegyverkezve kellett építeni, mert „Ellenségeink meg ezt mondták: Meg sem tudják, észre sem veszik, egyszer csak rájuk törünk, legyilkoljuk őket, és azzal véget vetünk a munkának.” (Neh 4,5)

Egyedül csak az Úrban bízhatok, szüntelenül megtartásért imádkozva. Hála Neki, 2004. januárjában tagságot nyertem. A férjem elenged a gyülekezeti alkalmakra, és a testvérekre is mindig számíthatok. Legyen ezért áldott az Ő neve, Aki kivezetett a sötétségből és legyen Övé minden dicsőség!

Balajczáné Pintér Klára

„Bízzál az Úrban teljes szívből, és ne a magad eszére támaszkodj! Minden utadon gondoldj rá, és ő egyengetni fogja ösvényeidet. Ne tartsd bölcsnek önmagadat, féljed az Urat, és kerülöd a rosszat!”

(Péld 3,5-7)

Keményen megostorozott, de nem adott át a halálnak...

1944-ben születtem Parajdon, Erdélyben. Űkapámig visszamenőleg elődeim a Római Katolikus egyházhoz tartoztak. 4 éves koromban meghalt édesapám. A sok tagú család eltartása érdekében, édesanyám templomi szolgálatra adott. 4 éves koromtól harangozó és sekrestyés voltam a parajdi katolikus templomban. Több mint 10 éven keresztül a falu úgy ismert mint a „templom gyermeke”. A katolikus teológiára csak azért nem vettek fel, mert sem édesapám, sem keresztapám nem élt, és így nem volt aki felelősséget vállaljon értem.

Ezt a fajta vallásos kegyességemet leváltotta a kamaszkor, a szocializmus eszméi és hosszú időre elhagytam a templomot. 1965-ben megnősültem. Református nőt vettem feleségül, akivel aláírtuk a katolikus törvény által megkövetelt „reverzálíst”, amely szerint kötelezzük magunk, hogy gyermekeink katolikus hitre neveljük és a katolikus egyházban kereszteljük meg. Nem tartottuk be ezt a szerződést, a fiunkat a katolikus egyházban, a lányainkat pedig a református egyházban kereszteltük.

Ennek az lett a következménye, hogy elveszítettem a gyónás/áldozás jogát a katolikus egyházban. Mindezt azért tartom fontosnak leírni, mert visszatekintve látom Isten csodálatos gondviselését az életemben: „Mielőtt az anyaméhben megalkottalak, már ismertelek...” (Jer 1,5) A katolikus egyház eme „fegyelmezése” – mely szerint nem kaphattam feloldozást a bűneim alól a pap által – még jobban eltávolított a templomtól. Most már látom: így őrzött meg Isten a tévhitben való megerősödéstől. Ettől kezdve a világ befolyása növekedett meg az életemben. Belemélyültem a munkába, szórakozásba, italozásba. A rendszerváltás után újrarendült a látszólagos hitéletünk.

Sodródtunk az árral együtt, hiszen ekkor ismét szokás lett a templomba járás. A fiammal együtt rendszeresen részt vettünk a miséken, egyházi ünnepeken, segítettünk az új templom építésénél. A fiam rendszeresen gyónt és áldozott. Sokáig rágódtam azon, hogy nekem miért nem lehet, mit követtem el, amiért engem eltiltottak. Nem kaptam

választ, de boldog voltam, hogy legalább a fiamnak megbocsáttatnak a bűnei. Ez a boldogságom nem tartott sokáig, mert 1991. január 15-én a fiam életét vesztette egy autóbalesetben. Ez az esemény leírhatatlan tragédiaként vonult be életünkbe. Katolikus hitem – amivel akkor rendelkeztem – semmit nem segített.

Az elmegyógyintézet felé sodródtam, de Isten kegyelmes volt hozzám és nem engedett oda. Mindezt csak most látom és most értem. Bűnbánattal gondolok arra, hogy problémámra a pszichológusnál, Máriához imádkozva, rózsafüzért morzsolgatva kerestem megoldást és közben semmibe vettem a kegyelmet ingyen adó Jézus Krisztust. Annak ellenére, hogy nem jutottam elmegyógyintézetbe nem láttam meg Isten kegyelmét irántam, és tovább folytattam életem hibávalóságait, a gyászmisék látogatását, a temető gyakori látogatását, gyertyák százainak égetését. Ebben kerestem a megnyugvást, a békességet, de nem találtam. A lányaimat pedig arra biztattam, menjenek szórakozni, hogy feledhessék a bátyjuk hiányát.

Isten ebben is kegyelmes volt hozzám, mert a lányaim életet a hit felé irányította a világi szórakozások helyett. A nagyobbik lányom részt vett egy hat hónapos Népfőiskolán Budapesten, ahol megismerkedett egy hívő teológussal. Ebből az ismeretségből később házasság lett. Isten később gyermekeimet használta fel abban, hogy

hitre jussak. Ez a tény szülői felelősségeim mulasztásaira emlékeztetett. A gyermekeimnek még a legrövidebb reggeli vagy esti imádságot sem tanítottam meg, mondván, hogy ez a feleség dolga. Nem tanítottam őket a hit dolgaira, pedig a Szentírás alapján Isten első sorban ezzel bízta meg a szülőket. Nemcsak hogy nem tanítottam, de akadályozni is próbáltam őket istenfélő életük megélésében. A gyermekeim keresztyén mennyegzőt kívántak szervezni, de én ellenkeztem, mondván: „... Székely lakodalmat akarok, ... a lakodalomban mulatni kell, ... mert mit szól a falu?” Ellenkezésemet Isten legőzte. Mennyegzőt tartottunk amelyen igehirdetések, Istent dicsőítő énekek hangzottak el. Amikor lejárt az ebéd és az általam titokban szervezett mulatság következett volna, kiürült a terem. Ez nagy kudarc volt számomra akkor, de ma hálás vagyok Istennek érte.

Közben tovább folyt a sötétségben való tapogatózásom. Nagy örömmel üdvözöltem kisebbik leányom döntését, hogy református teológiát végez. Kezdtém látogatni a református istentiszteleteket, énekeltem a református egyház dalárdájában, rendszeresen látogattam a CE Szövetség bibliaóráit és ezzel egy időben a katolikus ünnepeket, búcsúkat is. Kétségbeesett keresgélésem annyira látványos volt, hogy templomba nem járó világi ismerőseim ezt mondogatták: „Tamás is futhat egyik templomból a másikba, úgy sincs fia”.

Végül Isten megkönyörült rajtam és megállított tébolyodott keresgélésemben. Betegséget adott az életembe. Nagyon érdekes volt a a körülmény. Az új katolikus templom befejezésénél dolgoztam egy egész hetet az Úr napját is beleértve. Egy 6x4 méteres kerámiamozaikot ragasztottunk a falra, amely az Úr Jézus születését és halálát ábrázolta. A munka utáni második napon beteg lettem, és következett az orvoshoz való járás, a kivizsgálások, aztán kórház, műtét, diagnózis. Két végbeldaganatom volt. A műtét után néhány nappal megérkeztek a laboreredmények: rosszindulatú daganat. „Istenem, rákos vagyok, nincs tovább!? El kell költözni, de hová?” Úgy gondoltam, hogy megérdemlem az üdvösséget, hiszen a rendszerváltás után mindent jól csináltam, mindent megtettem... Átutaltak Kolozsvarra az onkológiára. Mielőtt oda utaztam volna, egy hétvégét otthon töltöttem. A vejem – aki presbiteriánus lelkész –, házi istentiszteletet tartott, ahol a 40-ik zsoltárt olvasta fel és magyarázta. Rettenetes érzés fogott el, rám nehe-

zedtek a bűneim. Ugyanakkor megvilágosodott az Úr Jézus Krisztus váltsága számomra és ebben megnyugodott a lelkem. Rábíztam életemet Istenre. Megértettem, hogy senki más nem tudja megbocsátani, eltörölni a bűnt, csak egyedül Jézus Krisztus, aki az út, az igazság és az élet. Elutazásom előtt még felkeresett a plébános is, hogy feladja az utolsó kenetet. Nem volt szükségem rá, hiszen lelkem békességet talált, ezért visszautasítottam. Biztonságban éreztem magam abban a kegyelemben, amit az Úr Jézus Krisztusba vetett hit által kaptam.

A további műtétek során válságos állapotba jutottam. Testsúlyom 42 kg-ra esett. Isten az Ő végtelen kegyelméből kirendelt egy román nemzetiségű orvosprofesszort, aki lelkiismeretesen végezte a munkáját rajtam. A lelki gyógyulás után Isten megadta a testi gyógyulást is. Csodálom az Ő végtelen bölcsességét és hatalmát a sorrendben is (először a lelkem és utána a testem), valamint abban, hogy az emberileg teljesen reménytelen Ő megtartotta. Megmentett a kárho-

zattól, és még étellel is megajándékozott! Hálás vagyok, hogy ezt tette, és hálás vagyok, hogy megoszthatom ezt másokkal, hirdethetem az Ő hatalmát és dicsőségét.

Azóta Vele fekszem és Vele kelek, olvasom drága Igéjét naponta, keresem az Ő akaratát, könyörgök Hozzá, hogy tartson meg, és ne engedjen letérni erről az útról. Imádkozom, hogy rendeljen újabb és újabb igehirdetőket presbiteriánus egyházunkba, melynek én is tagja lehetek az Ő kegyelméből.

A 118. zsoltár 18. versét sokszor elismétlem magamban: „Keményen megostorozott engem az Úr, de nem adott át engem a halálnak”. Kedves olvasó, gondold át életed te is! Ne várd meg, hogy koporsó mellé vagy betegágyba helyezzen az Úr! Isten Igéje azt mondja, az Úr Jézus vár, hogy megtérj hozzá, megvalld bűneid, és bocsánatot nyerd Tőle. Ne halogasd, mert lehet hogy holnap késő lesz!

Páll Tamás

A pillangó története¹...

Egyszer egy ember a házának udvarán rátalált egy pillangó bábjára. Telt-múlt az idő, és egy nap a báb végén kis nyílás jelent meg. Az ember ott ült, és órákon át figyelte, ahogyan a pillangó azon küzd, hogy átpréselje magát a kicsiny résen. De a pillangó egyszer csak megállt. Úgy tűnt, mintha eljutott volna egy pontig, és onnan nem tudna továbblépni.

Ekkor az ember úgy döntött, hogy segít a pillangónak, elővett tehát egy ollót, és bevágta a bábót hosszanti irányban. A pillangó így könnyen ki tudott bújni. De a teste duzzadt volt, a szárnyai pedig gyűrődtek.

Az ember tovább figyelte a pillangót, mert azt várta, hogy az végre kiterjessze szárnyait, és a levegőbe emelkedjen. Arra gondolt, hogy ez a duzzadt test is lassan összehúzódik. De nem ez történt. A pillangó hátralevő rövid éle-

tében duzzadt testtel és gyűrött szárnyakkal mászott a földön. Soha nem volt képes repülni.

Az ember jó szándékában, sürgető igyekezetében ugyanis nem értette meg, hogy a kis állat Isten által elrendelt útja, a szoros bábból a szűk nyíláson való kijutás. Ez a küzdelem elengedhetetlen volt ahhoz, hogy a pillangó

duzzadt testében lévő nedvek a szárnyakba préselődjenek, és így a bábból kiszabadulva végül valóban repülni tudjon.

Néha éppen a küzdelem az, amire szükségünk van életünkben. A harcok nélküli élet ugyanis legyengíti, és tönkreteszi az embert. Nem lennénk edzésben, és így erőnk sem lenne. Nem tudnánk repülni...! Ne legyünk tehát resztek, és ne kerüljük el a küzdelmeket!

Kérjünk erőt az Úrtól, és vegyük fel a harcot az általa kijelölt úton!

„Boldog ember az, a ki a kísértésben kitart; mert minekutána megpróbáltott, elveszi az életnek koronáját, a mit az Úr ígért az őt szeretőknak.” (Jak 1,12)

„... a ti hiteteknek megpróbáltatása kitarást szerez.” (Jak 1,3)

„Mert megpróbáltál minket, oh Isten, megtisztítottál, amint tisztítják az ezüstöt.” (Zsolt 66,10)

Országúti verseny¹...

Egyszer egy király új országutat épített népének. Az út elkészülte után, de annak megnyitása előtt, a király úgy döntött, hogy kiír egy versenyt. A versenyen bárki részt vehetett. A feladat – a díjért, egy ládikó aranyért – az volt, hogy ki tudja legjobban megjárni az utat.

A verseny napján az ország minden részéből megérkeztek az indulók. Néhányan pompás hintóval, díszes ruhákban és finom ételekkel megrakva érkeztek, hogy minél jobb legyen az utazás. Voltak kisportolt emberek, akik a legtartósabb cipőjüket vették fel, mivel saját lábukon, futva akarták megtenni a távot, hogy megmutassák képességeiket a világnak.

A gyülekezés után a mezőny elindult. A versenyzők megjárták az utat, a táv végén a befutók folyamatosan érkeztek a célba. Mindenki arra panaszkodott, hogy a vadonatúj úton egy he-

lyen nagy halom kő és törmelék maradt, ami úgy elzárta az utat, hogy alig lehetett tőle tovább menni.

Este, utolsóként egy fáradt, piszkos kezű és ruhájú utazó érkezett a célba. Kezében egy ládikóval egyenesen a királyhoz ment, megállt előtte, és fejét meghajtva megszólította.

– Királyom, új utadon egy helyen egy halom kő és törmelék akadályozta az átjárást. Megálltam, és eltakarítottam, alatta pedig ezt a ládikó aranyat találtam. Juttasd el, kérlek, a jogos tulajdonosának.

– Barátom, te vagy a jogos tulajdonos – szólt mosolyogva a király.

– Nem, nem – mondta az utazó. Bizonytalán nem az enyém, egész életemben nem láttam még ennyi aranyat.

– De, barátom, úgy van, ahogy mondom – mondta a király. Te nyerted a

versenyt, ezért a díj is a tiéd. Az járja meg ugyanis legjobban az utat, aki az őt követők útját könnyíti meg.

Emlékezz ezekre a bölcs szavakra, miközben életed útját járod!

„Egymás terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.”
(Gal 6,2)

Kikért halt meg Krisztus?

Az alábbiakban egy gyakran vitatott teológiai kérdésre szeretnénk egy rövid választ adni. A kérdés így hangzik: **Kikért halt meg Krisztus?** Erre általában két választ adnak: (a) mindenkiért, vagy (b) csak a választottakért. Hallgassunk meg *John Owen* (1616-1683) idevágó rövid, de annál lényegretörőbb érvelését.

(A Szerk.)

John Owen

Az Atya kiontotta bűn iránti jogos haragját, és a Fiú elhordozta az ezzel járó büntetést:

1. Minden ember minden bűnéért, vagy
2. Néhány ember minden bűnéért, vagy
3. Minden ember néhány bűnéért.

Ez esetben elmondható, hogy:

1. Amennyiben az utolsó kijelentés igaz, minden embernek van még némi bűne, amivel el kell számoljon, és így senki nincs megváltva.

2. Ha a második kijelentés igaz, akkor Krisztus helyettesként szenvedett az egész világon lévő minden választott minden bűnéért, és ez az igazság.

3. De ha az első eset az igaz, miért nem szabadul meg minden ember a bűnök büntetésétől? (értsd: Miért nem üdvözül mindenki?)

Te erre azt mondd: „Mert nem hisznek.”

Én pedig azt kérdezem: Bűn-e a hitlenség vagy nem?

Ha az, akkor Krisztus elszenvetted érte a büntetést vagy nem? Ha elszenvetted a büntetést ezért is, miért tartja vissza ez a bűn a hitetleneket jobban, mint más bűnük, amelyekért Krisztus szintén meghalt? Ha pedig nem halt meg hitlenségükért, akkor hogyan halt meg Krisztus minden bűnükért?!

John Owen

¹ Az *E-mail Ministry* nyomán. Fordította és átdolgozta: Tihanyi Pál.

Hogyan fogadhatjuk el a bibliai legendákat?¹

Hogyan várhatjuk el bárkitől, hogy higgyen a Biblia mítoszaiban és legendáiban? Hogyan vehetünk komolyan egy olyan vallást, amelynek egy ilyen – mítoszokkal és legendákkal teli – könyv az alapja?

A Biblia szavahihetősége sok ezer ember számára kétséges az állítólagos „képzelet szülte” történeteknek köszönhetően. De vajon honnan származik az az elképzelés, miszerint a Biblia mítoszokkal van teli? Erre a válasz az, hogy mindezt a XIX. századi cinikusok által vezetett, mára már idejétmúlt rágalmahadjárat eredményezte. Abban az időben a szinte mindent elsőprő erejű racionalizmus elég sok gúnyt és megvetést felhalmozott a Biblia ellen, ahhoz hogy egy egész kontinenst megfertőzzön.

Gúny tárgyává tették a Biblia történelmi elbeszéléseit, mintha azok mesék és koholmányok egyvelegei lennének, lejáratták a nagy próféciákat, mivel hamisítványoknak kiáltották ki azokat, mintha valójában a megjövendölt események után íródtak volna.

Mіндеbben az a tragédia, hogy a rágalmekampány mind a mai napig érzeti hatását, így számos intelligens és jól informált ember elfogadta ezeket a bibliaellenes vádakokat anélkül, hogy felismernék: ma már ezek az érvek idejét múltak, mivel tudományosan is megcáfolták őket.

Ásatási bizonyítékok

Az igazság az, hogy a XIX. századi racionalisták jóval a saját tudásukat meghaladóan nyilatkoztak. Pedig sokan közülük még éltek, amikor a nagy régészeti felfedezések elkezdődtek, s láthaták, amikor az öreg Palesztina homok-sivatagában felfedték a Bibliát igazoló, megbízható bizonyítékok tárházát.

Mára a Bibliával szembeni, korábban még magabiztos ellenvetők nagy részének szégyenkeznie kell, hiszen egyik „mítosz” a másik után nyert igazolást, és bebizonyosodott, hogy igaz történelmi tények. Sok várost megtaláltak homok alatt, számtalan felirattal, le-

véllel és más olyan tárgyakkal, melyek mindegyike meggyőzően bizonyítja a bibliai történetek hitelességét és a feljegyzett nagyszerű személyiségek valódi létezését, ráadásul a megadott (bibliai feljegyzések szerinti) időben.

Például elképesztően sok bizonyíték utal arra, mennyire hitelt érdemlőek az Ábrahámról szóló beszámolók. (Ábrahám i.e. 2000 körül élt.) A XIX. században divatosá vált, hogy a kritikusok Ábrahám történetét tették meg első számú mítosznak. Arra hivatkoztak, hogy az ő napjaira datált bibliai közéleti leírás tele van hibákkal.

Azt bizonygatták, hogy olyan civilizációknak, amelyre a Biblia utal, nyoma sincs sehol, és a káldeabeli Úr városa (ahol Ábrahám gyermek- és fiatalkorában élt), valamint Sodoma és Gomora (ahová később költözött) nem is léteztek. Úr városával kapcsolatban egyesek azt állították, hogy az a terület lakhatatlan sivatag volt. 1880-ban egy neves német tudós olyan véleményre jutott, miszerint az Ábrahámról szóló bibliai feljegyzésekben lehetetlenség történelmi érvényű információkat felfedezni (véleményét a bibliaellenes írók sokáig idézték). A tudós szerint mindaz, amit Ábrahám történetében olvashatunk egy sokkal későbbi kor kultúrájára jellemző, tehát később találták ki ezeket a történeteket, s visszavetítették egy régmúlt korszakra.

A történelmi ásatások során viszont megtalálták az ősi Úr város helyét, és a szakemberek a legkiépítettebb városokból kiállításokat kezdtek szervezni. Úr feltárása 1924 és 1932 között történt, amikor is fény derült az alábbiakra:

Úr városát hosszú idővel Ábrahám kora előtt alapították, és fallal körülvett város volt. Egy masszív – 70 láb magas – erős téglából épített mesterséges domb köré épült. A téglá építményt díszes lépcsőrendszer vette körül. (Ez a tégladomb ma is látható.) A város ki-kötővel is rendelkezett, mivel akkoriban a nagy Eufrátesz folyó még más irányt követett, míg XIX. századi szemmel az a terület mára egy teljesen elszivatagosodott terület. A városban voltak üzletek, műhelyek, bíróságok, egy iskola, irodák és természetesen sok-sok ház, színes vakolatú mennyezetekkel. Az Úr-ból előkerült művészi alkotások ma a British Múzeumban² láthatók, amelyek mind-mind a Biblia feljegyzések hitelességét támasztják alá.

A városok léteztek

A Biblia elbeszélése szerint Ábrahám a Jordán melletti síkságra vándorolt, ahol olyan városok voltak, mint Sodoma és Gomora. Ezek a városok vajon valóban léteztek? Igaza volt-e a XIX. századi íróknak, amikor azt állították, hogy semmiféle civilizáció sem létezett azokon a területeken?

Úr városa ma

¹ Engedélyezett fordítás az *Answers to Questions* magazin második számából. Eredeti címe: *How can we accept the myths of the Bible?* Fordította: Tihanyiné Nagy Enikő.

² A British Múzeum a londoni angol nemzeti múzeum, ahol London, s talán a világ egyik legjelentősebb történettudományi gyűjteménye látható

Az eddig összegyűjtött számos bizonyítékból, ennek az ellentéte derült ki. A bizonyítékok azt támasztják alá, hogy ez a terület (a Holt tenger déli része) lakott volt, pontosan úgy, ahogy a Biblia azt leírja. Még a Jordán melletti természetes szurokgödrök – amire a Biblia utal –, valamint a kénkészletek is ellenőrizhetőek. A XIX. századi kritikusok alaposan melléfogtak, de sajnos az ő általuk hirdetett félrevezető információk tovább éltek s terjedtek.

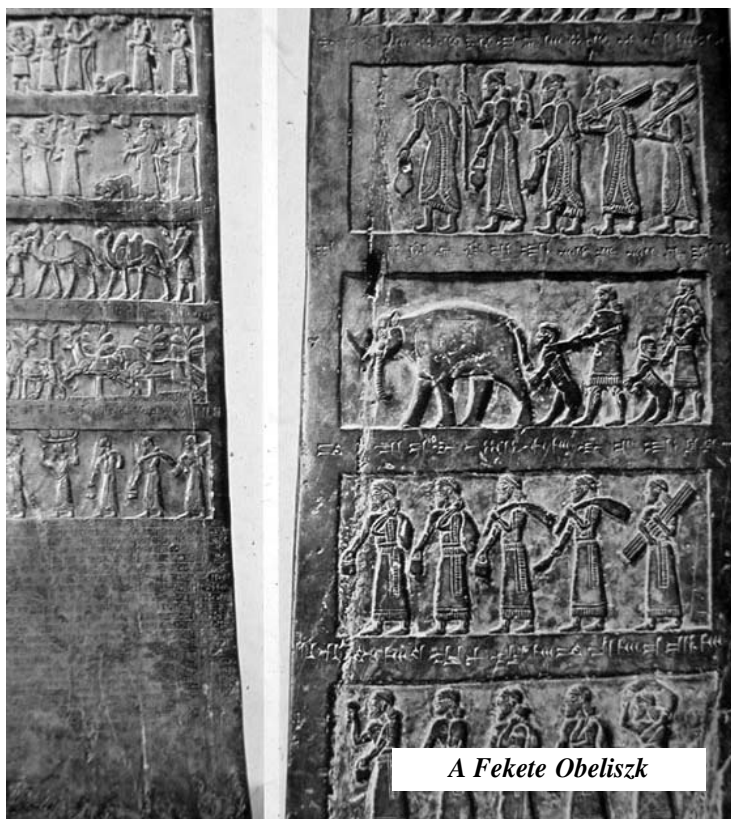
Az Ábrahám utáni századokban az egyre inkább népesedő Izrael egyiptomi fogságba került, ahonnan végül Mózes vezette ki őket. Azután amikor Józsué felváltotta Mózeszt, a zsidók Kánaán földjére léptek és meghódították azt. E bibliai történet eseménysorát darabokra szaggatták a múlt századi írók.

De még egyszer hangsúlyozom, hogy a régészeti bizonyítékok minden ilyen kritikát elhallgattattak. Az a kérdés, hogy azok az emberek, akik csak a múlt századi bibliaellenes gúnyolódást követik, tudnak-e arról a sok felfedezésről, amely megerősíti Kánaán Izrael általi elfoglalását, s tudnak-e azokról a bizonyítékokról, amelyek láthatóak a British Múzeumban, illetve a világ más jelentős múzeumaiban is.

Ma már akár saját szemünkkel is láthatjuk a kánaáni városokból származó agyagedények darabjait, amelyek arról mesélnek, milyenek voltak az egyes települések Kánaánban az izráeli hódítás idején. Nyilvánvalóak az arra utaló bizonyítékok, hogy a kánaáni kultúra helyét a nagy harcok után hirtelen felváltotta az izráeli (erről Józsué és a Bírák könyvében olvashatunk).

Háczor városát például kétszer említi a Biblia, mint amit kétszer is bevett Izrael. 1955-ben Yiguel Yadin professzor elkezdett olyan bizonyítékok után kutatni, amelyek minden kétséget kizáróan alátámasztják a városok Izrael általi elfoglalását. Egy ilyen nagy témával – hely hiányában – nem tudunk részletesen foglalkozni, ezért csak éppen érintjük azt. Itt most nem is tudjuk bemutatni azt a – mára már igen gazdag – régészeti anyagot, amely igazolja a bibliai történeteket. Az itt következő két nagyszerű felfedezés rámutat a „sivatag alól” előkerült bizonyítékok egyértelmű voltára.

Vegyük például III. Salmanassár király híres Fekete Obeliszkjét, amelyet 1846-ban fedeztek fel és megtekinthető

A Fekete Obeliszk

a British Múzeumban. A több mint 6 láb magas, fekete kő emlékművet III. Salmanassár asszír palotájának maradványai között találták, aki a Kr. előtti 9. században kormányozta a Kelet eme hatalmas birodalmát.

Az bizonyítékok beszélnek

Az emlékmű megemlékezik III. Salmanassár győzelmeiről, ugyanakkor utalást tesz Jéhu királyra (Júda királya Kr.e. 841-814-ben). Egy képet is tartalmaz Jéhu-ról és szemléletesen bemutatja, ahogy jelentős mennyiségű arany, ezüst ajándékokat és ón tárgyakat hozott hódolata jeléül, hogy elnyerje az asszír uralkodó jóindulatát.

Az obeliszk szilárdan megerősíti mind a Biblia datálást, mind annak történelmi hitelességét és pontosságát. Íme egy portré egy zsidó királyról, akinek uralkodása ideje pontosan fel van jegyezve a Bibliában. De az csupán egyike a számos sírkőnek és ránk maradt feliratnak, amelyek ugyanilyen módon hitelesítik a Bibliát. Amikor az emberek az ősi zsidó mítoszokról beszélnek, akkor egyszerűen nincsenek tudatában ennek az óriási mennyiségű és megcáfolhatatlan – a Bibliát alátámasztó – bizonyítéknak, régészeti leletnek.

Vessünk egy pillantást egy másik olyan bizonyítékra, amelyet ugyanezen ásatás során tártak fel. Ez a Sénakhérib – Kr.e. 705-681 közötti asszír uralkodó – palotájából előkerült több száz négyzetméternyi királyi falfestmény. A király Ninivében található palotáját először 1846-ban tárták fel. Ezen a falfestményen hatalmas kőtáblákból áll, amelyeken kirajzolódnak Sénakhérib győzelmei. Amellett, hogy e falfestmény hosszú történelmi leírásokat is tartalmaz és részletesen beszámol az uralkodó szinte minden hadjárataról, a legnagyobb jelentősége mindennek az, hogy megadja számunkra Sénakhérib saját hivatalos beszámolóját a Kr. e. 701-es izráeli invázióról.

A Bibliának három könyve is részletesen tárgyalja ezt az eseményt. A bibliai beszámolók valamint az asszír uralkodó hivatalos feljegyzéseinek összevetése nagy jelentőséggel bír. Az eredmény: a Bibliában leírtak teljes mértékben megállnak, mint történelmi tények. A Biblia azt írja, hogy Ezékiás uralkodása alatt Sénakhérib a kisebb megerősített városokat fosztogatta, majd ostrom alá vette Ezékiást Jeruzsálemben. Sénakhérib beszámolója pontosan ugyanezt mondja. A Biblia beszámol arról, hogy Ezékiás próbálta megbékíteni Sénakhérib-et mély tiszteletével és hó-

dolatával. Sénakhérib ugyanezt mondja (kivéve, hogy felnagyították a gazdát cserélt kincsek mennyiségét, ahogyan az asszírok hajlamosak is voltak a túlzásokra). A Biblia szerint Sénakhéribnek egy időre vissza kellett vonnia seregeit. Sénakhérib feljegyzései ugyanezt állítják. A Biblia azt írja, hogy eközben Ezékiás vízvezetékét épített (2Kir 20,20), amelyekkel az ostrom alatt külső forrásokból a vizet a városba vezette. Ezt az asszírok bizonyára visszafoglalták volna, amikor visszatérnek. Ezt az alagutat a tudósok feltárták és már a turisták is megsejmelhetik.

A kritikusok ma már hallgatnak

A bibliai beszámolók szerint Sénakhérib visszatért, de seregei isteni csoda által megsemmisültek – valószínűleg valamilyen gyors betegségben haltak meg. (2Kir 19,32-36) Sénakhérib feljegyzései különös módon hallgatnak a végső kimenetelről. Nem állítja, hogy győzött, az pedig történelmi tény, hogy ezután az asszírok évekig nem indítottak nagyobb hadjáratot! A British Múzeum azon részében, ahol Sénakhérib palotájának falfestményét mutatják be, folyamatosan nagy tömeg található. Ugyanitt látható Lákis ostroma is (Lákis az utolsó fallal megerősített város volt, amely elesett mielőtt Sénakhérib körülvette volna Jeruzsálemet Kr. e. 701-ben). Rendszerint az asszír emlékeket mustráló tömeg nagy része egyáltalán nincs annak tudatában, hogy mindezek szilárdan és megdöntetlenül alátámasztják a Biblia hitelességét.

Ma már nincs semmiféle alapja, hogy aggódjunk a Biblia megbízhatósága miatt. A XIX. századi elhamarkodott és meggondolatlan kritikák mindent kétségbe vontak, különösen a bibliai dátumokat. De mára már tudjuk, hogy a bibliai időpontok helyesek. Az előkerült bizonyítékok, leletek igazolták a Bibliában megjelenő helyszínek, események, szereplők és dátumok helyességét.

A helyzet megfordult, és mára sok-sok tudományos és népszerű könyv jelent meg a régészeti és más felfedezésekkel kapcsolatban, amelyek bizonyítják: a Biblia történelmi hitelességét illetően is egyedülálló könyv.

Dr. Peter Masters

Hitehagyás¹ (3.)

„Borzadalmas és rettenetes dolgok történnek e földön: A próféták hamisan prófétálnak, és a papok tetszésük szerint hatalmaskodnak, és az én népem így szereti! De mit cselekszenek majd utoljára?!”

(Jer 5,30-31)

VI. A hitehagyás kialakulása

Hogyan lehet felismerni a hitehagyás kialakulását és jelenlétét intézményi szinten?

Ahogy már korábban megállapítottuk, a hitehagyás nem más, mint Jézus Krisztusnak és az Ő erejének hiánya az egyházban, s ez megmutatkozik mind a tanítás terén, mind pedig a gyakorlati életben.

i) Ami az igazságot illeti

A hitehagyás akkor alakul ki, mikor az egyházban érdektelenség mutatkozik Krisztus Igéje iránt, és a bibliai tanítások kezdenek kellemetlenné válni. Sőt, bizonyos tanítások egyenesen elfogadhatatlannak tűnnek, mint pl. a Szentírás teljes ihletettsége, az eleve elrendelés, Krisztus engesztelő halála, az ítélet és a pokol tana. Az evangélium észrevétlenül átadja helyét egy másik, humanista és szentimentális, vagy a legjobb esetben is egy kétértelmű evangéliumnak.

Mindennek a következménye az, hogy mivel az egyház tanítása nincs szinkronban a Bibliával, az Igét egyre kevésbé ismerik, valamint a prédikációk is – a meggyőződés hiánya miatt – egyre erőtelenebbé válnak.

A zsinatokon minden fontos döntést megelőző a kérdések biblikus tanulmányozása. Ez egy fontos alapelv, melyhez igen ragaszkodnak, de ez a „tanulmányozás” is gyakran csupán arra jó, hogy igazolja azt, amit a „játékvezetők” már előre eldöntöttek. Megfelelő bibliai ismeretek hiányában pedig, vajon hány küldöttben tudatosul mindez?

Az egyház intézményéhez való hűség megelőzi a Jézus Krisztushoz való hűséget. A szervezeti egységet sokan mindennél fontosabbnak tartják, mondván, hogy az egyház érdekében marad-

nak, s csak akkor hagyják el az egyházat, amikor az egy bizonyos határt átlép. Aztán ezek a határok egyre inkább kitolódnak.

Ebben a helyzetben szinte lehetetlen ellenállni a bűnnek, és ahogy C. H. Spurgeon megállapította, egy pluralista egyházban egyre jobban elhalványulnak a biblikus (igaz) egyház ismertetőjelei. B. B. Warfield találóan jegyezte meg ezzel kapcsolatban, hogy lehetetlen kivágni az elkorhadt fát.

Spurgeon

A felemás helyzetben lévő efézusi gyülekezettel megtörténhetett, hogy kimozdul a „gyertyatartója”, ha nem tart bűnbánatot. (Jel 2,5) Ha nincs bűnbánat, az illúziók megsokasodnak, és az evangéliumot egy pótlék váltja fel. Meggyőződhetünk minderről, ha megfigyeljük egyrészt korunk mozgalmait, amelyek a hitnek egyfajta keverékei; ide tartozik a jólét evangéliuma², vagy a tapsoló-újjongó istentisztelet, mely nem más, mint a show business utánzása. Másrészt szemügyre vehetjük a modern teológiai tanításokat, melyek az evangéliumot többé-kevésbé mítoszra csökkentik, s elhagyják a krisztológia és a szotériológia³ nagy igazságait. Ezt látjuk manapság számos, úgy evangéliumi mint pluralista – konszenzusra törekvő – egyházban.

1 A cikk eredeti címe: *Apostasie, vous avez dit apostasie?* Francia nyelvből fordította: Molnár Marianna.

2 Health and Wealth Gospel

3 Krisztusról és megváltásról szóló igazságok.

ii) Ami a gyakorlatot illeti

A hitehagyás felszámolja az egyházban a biblikus, szent életet. Ahogy Spurgeon is mondta, ha az egységet – még ha annyira óvjuk is – nem jellemzi fegyelmettségű élet, semmi köze nincs a biblikus egységhez. John Owen is hangsúlyozta, hogy a biblikus egységet megtörheti a téveszme, és így az apostoli hagyatékhoz képest szakadár lesz. *Alapelv, hogy minden közösség vagy egyházi szervezet, amely eltávolodik az evangéliumtól és a biblikus gyakorlattól, elszakadt az egyetemes egyháztól, a Krisztusban hívők valódi közösségétől.* Pl. a homoszexualitás kérdése, mely felmerül a mai európai egyházban, nem sorolható az adiafora⁴ kérdések csoportjába.

Így, ha nem határolódunk el egy láthatóan hitehagyott egyháztól, fennáll annak a veszélye, hogy elszakadunk magától Jézus Krisztustól és az Ő testétől, a láthatatlan egyháztól, mely egybegyűjt minden hívőt a mennyben és a földön. Fel kell tenni a fájdalmas kérdést: Mikor kell szembenézni az elhatárolódással, a szeparációval? Miután hozzáfogtunk – nem egyedül, hanem más testvérekkel – a helyzet értékeléséhez, becsületes, tiszta és jószándékú lelkülettel.

Láttuk, hogy amíg a tévelygés a hittől és megélt evangéliumtól való eltávolodást jelenti, addig a hitehagyás ettől több, hiszen ebben az esetben már nincs különbség igaz és hamis között. Hogy a hitehagyás kérdésében világosabban lássunk, érdemes megfontolni az alábbi négy szempontot:

1. A gyakorlatban a biblikus tanítást emberi bölcselkedés váltja fel, amely alá van rendelve a politikailag helyes igazságnak.

2. Jellemző a törvényeskedés. A különböző lelki gyakorlatok fontosabbak lesznek, mint a bibliai parancsok, vagy épp ellenkezőleg, a megegyezés, a konszenzus válik kötelezővé.

3. Jellemző a perfekcionizmus vagy a toleráns relativizmus, s ezek azt az illúziót táplálják, hogy a bűn ellen már nem kell harcolni. Mindkét eset képzetes, büszke és ítélkező magatartást eredményez.

4. Az egyház megfosztatik az olyan prédikációtól, melyben nyilvánvaló Krisztus jelenléte és ereje. Az igehirdetéseket a száraz formalizmus jellemzi, vagy épp ellenkezőleg, a szórakozásnak vannak alárendelve.

VII. Van-e megoldás?

Lehetséges-e, hogy a hitehagyott egyház újra felfedezze az igazságot, hogy ismét fellobbanjon benne az első szeretet tüze? Nagyon kevés példa van ilyen visszatérésre az egyháztörténelemben. Valószínűleg azért, mert a bűn és a tévedés okozta megkeményedés nem csökken az idővel. Az elüszkösödött rész eltávolításának egyetlen módja az, ha kivágják.

Pedig a sárdisi gyülekezet, amely halott volt – mert cselekedetei nem hoz-

nak gyümölcsöt – felszólítatják, hogy legyen éber, tartson bűnbánatot, és ismét hallja meg az élet Igéjét. De ebben a gyülekezetben van egy olyan kis „maradék”, akiknek nem kell meghalniuk, hiszen „nem fertőztették meg a ruháikat”. Ők a hit győztesei, akik fehér ruhát fognak kapni, akiknek a neve nem lesz kitörölve az élet könyvéből, és akikhez Krisztus kegyelmes lesz, mert az Atya előtt vallást tesz a nevükről.

Mai keresztyénekként, nem az lenne-e a mi hivatásunk is, hogy éberek legyünk, bűnbánatot tartsunk, és vallást tegyünk az igazság Igéjéről, annak minden követelményével? Vajon hűek vagyunk-e ehhez a hivatáshoz? Figyeljünk a Jeremiáshoz intézett igékre, talán nekünk is szólnak...

„Ha megtérsz, én is visszatérek téged, előttem állsz; és ha elválasztod a jót a hitványtól, olyanná leszel, mint az én szájam. Ők térjenek meg te hozzád, de te ne térj ő hozzájuk! És a nép erős ércbátyává teszek téged, és viaskodnak ellened, de nem győzhetnek meg téged, mert én veled vagyok, hogy megvédjelek és megszabadítsalak téged, azt mondja az Úr!

És megszabadítlak téged a gonoszok kezéből, és kimentlek téged a hatalmaskodók markából.” (Jer 15,19-21)

Dr. Paul Wells

Artemis templomának romjai Sárdisban

Felkészülés a halálra...

A halál tény

Milyen egy morbid téma! Miért kell erről írni? Azért, mert a halál valóság, amely előbb vagy utóbb mindenkit eléri. Ez egyike azon kevés dolgoknak a világban, amelynek mindig 100 %-os teljesülési rátája volt. Csak egy örült merné azt állítani, hogy el fogja kerülni a halált. A legtöbb ember azt reméli (vagyis inkább azt várja), hogy legalább 100 évig fog élni. Ráadásul a halál nincs tekintettel se korra, se nemre, se társadalmi osztályra, se fajra, sőt a valásra sem!

Néha a halál váratlanul és hirtelenül éri a fiatalot. Amint ezt a cikket írom, sok hasonló eset jut eszembe: régi barátom újszülött gyermeke; a 16 éves osztálytársam, aki egy nap hazament, s véletlenül lelőtte magát; az otthoni gyülekezetemhez tartozó 20-as éveie elején járó fiatalasszony, akinek vitorlázó repülőgépe beleütközött a sziklákba és lezuhant; az egykor népszerű Diana hercegnő, aki 36 évesen egy szörnyű autóbalesetben halt meg, és az a városomban lakó 18 éves, aki kiábrándult az életből és öngyilkosságot követett el.

Az orvostudományban való nagy fejlődés ellenére a betegségek sok ember idő előtti halálát okozzák. Különösen így van ez a fejlődő országokban, ahol a várható élettartam 50, sőt néhány esetben 40 év alatt van.¹ Szegénység és betegség, különösen a hírhedt HIV-/AIDS járvány nagymértékben felelős ezekért az alacsony várható élettartamokért. De még Európa és Észak-Amerika fejlett államaiban is sokan halnak meg 70 éves koruk előtt szívbetegségek és rákos megbetegedések következtében.

Azonban, ha leragadunk a várható élettartam körüli vitánál, akkor figyelmen kívül hagyjuk a tényleges problémát. Az igazat megvallva az a helyzet, hogy – történjen a halál egy éves kor előtt, 40 évesen vagy 100 évesen – mindenkinek meg kell halnia.

A hitetlenek és a halál

Élete során a hitetlen ember nem szentel igazán figyelmet későbbi halálának. Sokkal több erőfeszítést tesz arra, hogy felkészüljön életének későbbi éveire, arra, hogy nyugdíját úgy intézze, hogy abból később haszna származzon. Ugyan arra nincs garancia, hogy megéri a nyugdíjazást – bár arra van, hogy meghal –, ám ő mégsem veszi a fáradságot, hogy felkészüljön a mindig látható halálra. Miért van ez? A Biblia beszél azokról, akik egész életükben a haláltól való félelem miatt rabok voltak. (Zsid 2,15) Attól amitől félünk, igyekszünk távolmaradni és nem gondolni rá. A hitetlen fél a haláltól, még akkor is, ha ez nem mindig tűnik így. Legerősebb ösztöne az, hogy éljen. Nagyon kötődik ehhez a világhoz, minden harc és nehézség ellenére is. Ez az a vi-

Oscar Wilde

lág, amelyet ismer. Nem akar megválni tőle. Családja, barátai, kedvtelése mind ide kötik. A halál egy alkalmatlan betolakodó a világába, amely mindörökké elszakítja őt tőle.

A valóság viszont az, hogy a halál be fog következni és emiatt felelőtlenség és ostobaság nem gondolni rá. A halál komolyan vétele lényeges kérdések feltevével kezdődik: „Csak egy darab

hús vagyok, amely él és aztán meghal, vagy esetleg több vagyok ennél?” „Vagy úgy van, hogy csak a testem fog meghalni, és a valódi énem tovább él, és ha igen, akkor milyen formában?” „Van valami halál utáni lét számomra, tudhatok róla és meg lehet ezt határozni ebben az életben?” Ilyesfajta kérdéseket kell minden embernek magának feltennie.

A hitetlen dilemmája

Az a probléma, hogy a legtöbb hitetlen (nem-keresztény) nem gondolkodik el komolyan az ilyen, rendkívüli fontosságú élet-halál kérdéseken. Néhan így mentegetőznek: „Sohasem tudhatjuk a helyes választ ezekre a kérdésekre.” Mivel a halál valamelyest távolinak tűnik, ezért ezeknek a kérdéseknek nem szentelnek figyelmet. Ám hamarabb, mint ahogy képzelnénk, a hitetlen évei elmúlnak, s a halál az ajtón kopogtat. Még a halálos ágyon is a halál túl morbid gondolat, nyomasztóan félelmetes sokak számára, hogy elmélkedjenek rajta. Különböző védekezési mechanizmusokat állítanak fel, hogy a halált sarokban tartsák.

Néhanyan elbagatellizálják. Az ír költőről és színműről, Oscar Wilderől azt mondják, hogy a halálos ágyán azt mondta, hogy a (szobában lévő) tapéta borzasztó: „Egyikünknek el kell mennie.” Ez a halál szélén mondott látszólag félelmet nem ismerő humor csak elutasítást tükröz, azt, hogy képtelen azzal a komolysággal szembenézni a tényekkel, amit azok megérdemelnek.

Mások megpróbálják figyelmen kívül hagyni. Azt mondhatom, kevés tapasztalatom alapján, hogy a kórházban meglátogatott hitetlen haldoklók legtöbbje mindenről szabadon beszél, kivéve a küszöbön álló halálról, és arról, hogy mi lesz azután. Ez az egyetlen dolog, amelyre nem szeretik, ha figyelmet szentelnek nekik.

Megint mások abba a (tév)hitbe ringatják magukat, hogy a halál a semmibe vezet, vagy talán a reinkarnációhoz és más lehetőséghez, hogy (ezáltal) újra éljenek. C. S. Lewis egyszer azt mondta, hogy látott egy sírfeliratot, amely a következőképpen hangzott:

¹ Például a várható élettartam Burundiban 46 év, Etiópiában 45 év, Ugandában 43 év, Ruandában 39 év, Zimbabwében 38 év, Mozambikban 37,5 év.

Itt nyugszik egy ateista,
Teljesen felöltözve, de
Schova se menve.

Lewis a következőképpen kommentálta: „Fogadok, azt kívánta, hogy bár csak lenne.” Az ateisták számára az a probléma, sohasem tudhatják biztosra, hogy nincs Isten (mivel van) és nincs lét a síron túl. Az a remény, hogy nincs, gyenge és csalfa vigasz, ezért az ateistának kitartóan kell dolgoznia azon, hogy lezárja az agyát, hogy ne kelljen olyan kérdésekkel szembenéznie, mi van, ha mégis van Isten?

És még vannak mások – bár vélhetően kevesebben –, akik egész életükben szembeszegülnek Istennel, és a halálos ágyukon is így tesznek. Néhányan közülük agnosztikusok, akik azt hiszik, hogy sohasem tudhatjuk, hogy van-e Isten vagy nincs. Esetleg Istent hibáztatják helyzetükért és úgy tekintenek Rá, ha esetleg létezik is, akkor egy kegyetlen és igazságtalan Isten. Úgy érzik, ha Ő a szeretet Istene, akkor köteles megóvni az „ártatlan” teremtményeit a haláltól. Egy olyan Istent akarnak, aki beleillik az elképzelésükbe, abba, hogy milyennek is kell lennie és hogyan kell a világgal kapcsolatban lennie. Az ilyen emberek még azt is gondol(hat)ják, ha találkoznak Istennel, akkor feltesznek neki néhány kérdést, mivel Ő köteles nekik megmagyarázni, miért is engedte, hogy az Ő teremtményeivel igazságtalanul bánjanak. És ha Isten nem képes kielégítő választ adni, akkor Ő (és nem ők) lesz felelős a világi igazságtalanságokért.

A Biblia üzenete a halálról és a hitetlenekről

A Biblia a halállal és a síron túli létel kapcsolatos minden fontos kérdésre választ ad. Elmondja nekünk, hogy Isten valóban létezik (1Móz 1,1, Zsid 11,6) és hogy az emberi nem az Ő képére teremtett (1Móz 1,26-27, Kol 3,10) halandó testtel és halhatatlan lélekkel. (1Móz 2,7, Jel 6,9) Az ember teste megszűnik létezni a halállal, de a lélek, amely örökké él, a halál pillanatában eltávozik a testből. A hitetlenek lelkei a halál után azonnal a pokolnak nevezett helyre mennek (Lk 16,22-23), ahol a földi bűnös tetteikért és különösen az evangélium és a Jézus Krisztus általi megváltás elutasítása

miatt elnyerik igazságos és örök büntetésüket.

Éppen ezért a hitetlennek leginkább Jézus Krisztus evangéliumára van szüksége. Anélkül, hogy elhinné a Krisztusban való bűnbocsánatot, a hitetlen mindörökké elvész. (ApCsel 4,12) Annál jobb, minél hamarabb elfogadja Krisztust, ez készíti fel a halálra, amikor az végül eljön. A halálos ágyán esetleg túl késő, hogy a hitetlen higgyen Krisztusban. Néhányan esetleg nem is képesek erre. Mások képesek és így megmenekülnek a pusztulástól. A kereszten Krisztus mellett két tolvaj függött. Az egyik hitt Krisztusban, a másik nem. Az egyik örök kárhozatra ítéltetett, a másik élete legvégén elnyerte az örök életet, így Krisztus azt mondhatta neki: „Bizony, mondom néked, ma velem leszel a paradicsomban.” (Lk 23,43)

A szembeszegülő hitetleneket haláluk után szörnyű megrázkódtatás fogja érni. Semmi esetre sem fogják Istent számon kérni! Sokkal inkább azt láthatják majd, hogy Isten sokkal nagyobb, mint ahogy azt elképzelték, és hogy Isten útjai megfajthatatlanok, mégis igazak és tökéletesen igazságosak. Másfelől meg fogják látni, hogy Isten ítélete rajtuk igazságos és pontosan olyan, mint amit megérdemelnek. Nincsenek ateisták a pokolban, csak hívők (hiszen akkor már tudni fogják, hogy van Isten!), nincs egy humorista sem, csak realista.

A keresztyén és a halál

Keresztyénné válni a legjobb mód arra, hogy felkészüljünk a halálra. A keresztyén olyasvalaki, aki a megtéréskor hisz a Biblia igaz voltában és központi üzenetében: az örök életet semmiféleképpen nem nyerhetjük el igazságos cselekedeteink által, hanem Isten ingyen adja azoknak, akik hit által bíznak Jézus Krisztusban; egyedül az Ő igazságossága képes megmenteni az örök kárhozattól. A keresztyén felismeri, hogy ebben a világban való élete nagyon rövid a halál utáni örökkévalósághoz viszonyítva. Egész keresztyén élete során lehetősége lesz személyesen megtapasztalni Isten ígéreteit és Krisztusban való hitének érvényességét. Egyre inkább megbizonyosodhat arról, hogy örök reménysége van a megdicsőülésre Krisztussal és Isten minden szentjével. Mennyire máshogy közelíti meg a halált a keresztyén, mint a hitetlen! Ahogy a halál közeledik, (persze) van némi félelem és szomorúság is. A halál mindig is ellenség, a keresztyén utolsó ellenfele. Sok minden van, ami megalázó és fájdalmas benne: a szeretetek és barátok hátrahagyása iránt érzett szomorúság és a múltban elkövetett bűnök emlékei is mind azt okozhatják, hogy a haldokló keresztyénnek félelmei vannak az örök végzete felől. Pedig nem kellene, mint azt a puritán Thomas Watson találóan mondja: „A halál olyan

a kegyelemben részesült bűnös számá-
ra, mint amikor valakit azután tartóztat-
nak le, hogy a váltságdíjat kifizették.”
Az ilyen félelmek sokkal inkább csak
időlegesek és a halál közeledtével el-
nyomja ezeket a különböző mértékű re-
mény, béke, biztonság, vigasz, bizo-
nyosság, öröm, türelem és bátorság ér-
zete.

Az Újszövetség nagyon érdekesen
úgy beszél a keresztyén haláláról, mint
az „elalvásról.” (Jn 1,11; ApCsel 7,60;
1Kor 15,6-18-20; 1Tessz 4,13-15) Az
ókori világban a halál egy ádáz, félel-
metes ellenség volt, akit senki se tudott
legyőzni. De Jézus feltámadása, köve-
tői számára mindezt megváltoztatta.
Számukra a halál többé már nem egy
rettegett ellenség, amivel nem lehet
szembeszállni. A halál fullánkja kihú-
zatott (1Kor 15,55), tehát ezután már
nem kell rá máshogy tekinteni, csak
mint elalvásra. A híres 19. századi an-
gol prédikátor, Charles Spurgeon, egyik
prédikációjában találóan fejezi ezt ki:
„A sír – mi is az? Az a fürdő, ahol a ke-
resztyén leveti testi ruháit, hogy azokat
kimossák és megtisztítsák. Halál – mi
is az? A várószoba, ahol felöltjük az
örökkévalóságot; az a hely, ahol a test
illatos fürdőt vesz, mint Eszter, hogy
megfelelő legyen arra, hogy az Úr ma-
gához szólítsa. A halál az élet kapuja,
nem félek meghalni.”

A keresztyén felkészülése a halálra

Akkor tehát hogyan kell a keresz-
tyénnek felkészülnie a halálra? Bizo-
nyos értelemben egész élete az „elalvás-
ra” való felkészülés. Az a keresztyén,
aki megtanulja, hogy egyre kevesebbre
értékelje a világ múltó előnyeit és egyre
többre a megígért mennyei örökséget,
olyasvalaki, aki jól készül a halálra. Er-
re a kérdésre Pál apostol leveleiben több
ízben is nagy hangsúlyt helyezett. (ld.
2Kor 5,1-10; Fil 1,21-24; Róm 14,8-9)
A Filippiekhez írt levélben található
részben olyan szenvedélyesen rajong a
mennyei kilátásért, hogy nehezen tudja
eldönteni, a földön szeretne-e még élni,
vagy meghalni és dicsőségben Krisztus-
sal lenni. Végül mégsem azért kívánta
azt, hogy tovább élhessen a földön, mert
szerette volna a saját életét, hanem
azért, mert így szolgálatán keresztül ta-

lán mások is megtalálják Krisztust és
Vele együtt osztoznak a dicsőségben.
Vajon a mi keresztyén életünkben is
megvan ez a fajta perspektíva? Vagy
legalább törekszünk rá?

Pár hónapja beszélgettem egy idő-
sebb keresztyén barátommal, akit kb.
20 éve ismerek. Arról beszélgettünk,
milyen gyorsan múlik az idő, és emel-
lett még néhány múltbeli közös mun-
kánkról. Az elmúlt tíz évben olyan ke-
veset találkoztunk, hogy elfelejttem,
már egészen megöregedett. Azt mon-
ta, lassan már 70 lesz és utána hozzátet-
te: „Amikor a hegy tetején állsz, a dol-
gokat egészen más perspektívából lá-
tod.” Azt értette ezalatt, hogy keresz-
tyénként még fiatalabb éveiben vagy
középkorúan sem látta (olyan) tisztán,
mennyire értéktelen ez a világ, ha a sí-
ron túli örökkévalóság felmérhetetlen
értékével hasonlítjuk össze. De most,
idősebb fejjel, lelki látása tisztábbá
vált. Bizonyos felhők eloszlottak és így
már láthatja a tiszta kék eget. A menny
valósága és szépsége jobban kiteljesed-
ik előtte. Remélem és imádkozom
azért, hogy barátom még hosszú éveket
éljen, de ha rá gondolok, azt hiszem, ő
jó példa olyasvalakire, aki kész szem-
benézni a halállal.

A 21. század kezdetén a keresztyén
emberen sokkal nagyobb nyomás van
mint korábban volt. Rengeteg dologgal
kell foglalkoznia, így nagyon kevés
vagy egyáltalán semmi ideje se marad
a rendszeres, csendes, nyugodt elmélke-
désre. Pedig ez alapvető fontosságú a

keresztyén élethez és halálhoz is! Na-
gyon lényeges volt Dávid számára is:
„Megemlékezem a régi időkről, elgon-
dolólok minden te dolgodat; kezded mun-
káiról elmélkedem.” (Zsolt 143,5) Ez a
kulcsa annak, hogy Pál miért is állt po-
zítívan a halálhoz. A „szolgálatban va-
ló buzgósága” ellenére folyamatosan
imádkozott. (ld. Róm 1,9; Róm 10,1; Ef
1,16; Fil 1,3-4, 8-9; Kol 1,9; 1Tessz
1,2; 2Tessz 1,11) B. B. Warfield megje-
gyezi, hogy „[Pál] jövőbeli jutalmában
való reménységéből meríti bátorságát.
Ez annak köszönhető, hogy nem a lát-
ható dolgokra tekint, amelyek átmene-
tiek, hanem a láthatatlanokra, amelyek
örökkévalóak, így mindent képes elvi-
selni.”²

Fel vagyunk készülve a halálra?
Nincs jobb mód erre, minthogy sze-
münket és szívünket folyamatosan a
mennyei jutalmunkon tartjuk. És ami-
kor a halál közeleg, lesz erőnk, hogy
bátran közelítsünk hozzá. Minden fájd-
alom és szenvedés könnyűnek tűnik
majd, ha azzal a dicsőséggel hasonlít-
juk össze, amely már karnyújtásnyira
van. Elalszunk Krisztusban, és feléb-
redve látjuk dicsőséges ábrázatát, többé
már nem hit által élve, hanem mert lá-
tunk. Ott már sohasem kell szembenéz-
nünk a halállal, hanem boldogságban
leszünk mindörökre.

Steven Robinson

Innen – Onnan – Innen – Onnan – Innen – Onnan¹

Nyári táborok, csendesnapok...

Hálát adunk Istennek nyári táborainkért, az ezekben tapasztalt áldásaiért. Kárpátalján idén négy tábort szerveztünk. Két gyerektábort 25-25 fős részvétellel, egy ifjúsági tábort 28 fős részvétellel, és egy felnőtt tábort 20 fős részvétellel. Szovátán nyolc tábor került megrendezésre. Az alábbiakban közöljük a résztvevők számát: gyülekezeti gyerektábor (51 személy), lelkesgyerekek és feleségek tábora (35 személy), kórus- és továbbképző tábor (25 személy), ifjúsági hitmélyítő tábor (37 személy), munkatársi tábor (30 személy), fiatal házások tábora (39 személy), kreacionista tábor (15 személy), felnőttek tábora (44 személy). Miskolcon augusztus 20-a és 22-e között tartottunk csendesnapokat. Ezeken az alkalmakon is több mint 50 személy fordult meg.

(A Szerk.)

Távoktatási program...

Kérjük az olvasókat, hogy hordozzák imáikban a távoktatási programban résztvevő diákjainkat. Jelenleg Isten kegyelméből négy diákkal vághatunk neki az új tanévnek: *Hatvani Nagy Alpár* (Szatmár-Románia), *Szabó Péter* (Miskolc), *Csémy Zoltán* (Komárom-Szlovákia) és *Orosz Attila* (Izsnýete-Kárpátalja). Imádkozzunk azért is, hogy az Úr hívjon el új munkásokat az Ő aratásába. Nagy szükség van olyan fiatal férfiakra, akik elhívást kaptak a misszionáriusi, igehirdetői szolgálatra.

(A Szerk.)

Továbbra is lehet Istenre utalni az amerikai hűségesküben...

Az amerikai iskolások milliói a jövőben is említhetik Isten nevét a nemzeti lobogó előtt naponta közösen elszavalt hűségesküben. A legfelsőbb szövetségi bíróság ugyanis elutasította azt a beadványt, mely szerint a hűségeskü sérti az állam és az egyház szétválasztását kimondó alkotmányt...

(MTI)

Az amerikai keresztyéneknek sincs könnyű dolguk... Sok próbálkozás arra irányul, hogy Amerika keresztyén örökségét felszámolja...

Ventiláló méhek...

A méhek genetikai változatossága fontos tényező abban, hogy a kaptárakban viszonylag állandó a hőmérséklet – állapította meg egy ausztráliai kutatócsoport. Amikor a kas hőmérséklete túlságosan megemelkedik, a mézelő méhek (*Apis mellifera*) dolgozó egyedek a kas bejáratához igyekeznek, s ott szárnyaikat ventilátorként használva távolítják el a meleg levegőt a közös otthonból. Amikor viszont a kaptár lehül, szorosan összebújnak, hogy melegítsék – derítette fel az ausztráliai Sydneyi Egyetem kutatócsoportja Julia Jones biológus vezetésével.

Az egyes dolgozó méhek belső „termosztátja” eltérő beállítású, így a különböző méhegyedek enyhén eltérő hőmérsékleten kezdik meg a „ventilálást”. Ez a fokozatosság magyarázza, hogy a méhkasban nem váltakoznak hideg és meleg időszakok, hanem nagyjából állandó a hőmérséklet. A kutatók szerint a „termosztátok”, az egyéni hőszabályozások sokfélesége, a dolgozó méhek nagy genetikai változatosságának köszönhető.

(MTI)

Hát igen, a méhek a klímátizálást előttünk találták fel... De vajon ki tanította meg őket erre?

Botránkoztató könyvek...

Szeretnénk felhívni olvasóink figyelmét a kolozsvári *Koinónia* Kiadó két nemrégiben megjelent könyvére. Az egyik címe: *A szomszéd nő* – szerzője Láng Zsolt. A másiké: *Ragály* – William Owen Roberts tollából. Mindkét könyv – de különösen az utóbbi – hemzseg a nyomdafestéket nem tűrő trágár, parázna, pornográf szavaktól és gondolatoktól. Vigyázzunk! Jóhiszeműen ne vásároljunk többet könyvet a Koinóniától! Előbb lapozzunk bele alaposan, különben nagy meglepetések érhetnek bennünket! Figyelmeztessük erre ismerőseinket, barátainkat is! Sajnálatos, hogy ez a kezdetben református szellemiséget képviselő könyvkiadó ide süllyedt, és ilyen dekadens eszmeiség terjesztésének eszköze lett.

(A Szerk.)

165 éve született a világ első milliárdosa...

Százhatvanöt éve, 1839. július 8-án született az amerikai Richmondban John Davison Rockefeller, üzletember, emberbarát, a világ első milliárdosa. John D. Rockefeller családja a XVIII. században költözött Németországból az

Újvilágba. Szüleivel és testvérével négyéves korától egy farmon éltek, ahol már ekkor bizonyosságot adott kiváló üzleti érzékéről: hétévesen pulykákat nevelt és eladta őket, zsebpénz-kiegészítésként. Tizenhat évesen munkába állt egy könyvesboltban, de már négy évvel később önálló vállalkozásba fogott. Egy barátjával bizományos üzletet alapított, többek között gabonával, hússal és zabbal foglalkoztak.

A pennsylvanai kőolaj 1859-es felfedezése után felismerte a lehetőséget, és főként petróleummal kezdett foglalkozni. 1862-től fektetett be olajfinomítóba, majd testvérével és még néhány üzletemberrel együtt 1870-ben megalapította a Standard Oil Companyt. Rockefeller kezdetől a cég élén állt, és óriási vagyonra tett szert. Riválisait felvásárolta, a vasutaktól kedvezményes szállítási árakat csikart ki, tevékenységét fokozatosan az egész országra kiterjesztette. Ő hozta létre az első modern trösztöt, kezében tartotta az amerikai olajipart, nála összpontosult az olajszállítás 90 százaléka. A cég olykor a törvényesség határán táncoló módszereit sokan és gyakran bírálták, a trösztellenes törvényt a Standard Oil Companyra szabva hozták meg. 1911-ben a Standard Oil Companyt a Legfelsőbb bíróság monopóliumnak minősítette és 37 cégre darabolta fel.

Rockefeller egy évvel korábban, 1910-ben vonult vissza teljesen, hogy az emberbaráti tevékenységnek szentelje magát. Vagyonát a századfordulón 900 millió dollárra becsülték, és akkoriban őt tartották a világ leggazdagabb emberének. Az inflációval kiigazítva ma is helye lenne a világ első húsz leggazdagabb embere között.

A hívő baptista Rockefeller bőkezűen adakozott, halálakor készült összegzés szerint 530 millió dollárt adományozott nevelési, egészségügyi és tudományos célokra, így a világ legnagyobb emberbarátjának is nevezték. Ő alapította a chicagói egyetemet, a mai Rockefeller Egyetemet New Yorkban és a Rockefeller Alapítványt.

Tanítónő feleségétől öt gyermeke született. Az üzletet egyetlen fia, ifjabb John D. Rockefeller vitte tovább. Unokája, Nelson Rockefeller, Gerald Ford alatt az Egyesült Államok alelnöke volt, dédunokája, Jay Rockefeller a szenátus tagja.

J. D. Rockefeller

Tagadja Darwin elméletét a szerb oktatási minisztérium...

Leállította az evolúciós elmélet oktatását a szerb iskolákban az ország oktatási minisztere, jelentette a BBC a Glas Javnosti című szerb napilapra hivatkozva. Ljiljana Colics oktatási miniszter szerint ugyanis a darwini elmélet és a bibliai teremtéstörténet ugyanolyan dogmatikus, így legfeljebb együtt taníthatók. A BBC beszámolója szerint egyelőre nem tudni, hogyan ellenőrzik az oktatási tilalmat.

Helyszíni tudósítók szerint a döntés sokkolta a szerb oktatókat. „Botrányos”, jellemezte a döntést a BBC-nek Nikola Tucics biológus. Véleménye szerint Szerbia „egyre inkább teokratikus állam”. Felháborítónak tartja, hogy az egyre nagyobb politikai szerepet játszó szerb ortodox egyház nyomására a XXI. században Mózes könyve határozza meg az oktatást. „Hasonló kísérletek több amerikai államban is voltak, de ott elutasították őket. Úgy látszik, a mi fundamentalistáink erősebbek.” – nyilatkozta Tucics.

A teremtésemélet szerint az emberiség keletkezéséről a Biblia ószövetségi része ad pontos beszámolót. Az emberiség kialakulását szerves fejlődésként leíró darwini elmélet, a tudomány által leginkább elfogadott álláspont, írja a BBC.

Ki gondolta volna, hogy a szerbek ezt képesek felvállalni?

Különlegességek...

Néhány különlegesség, amiről kevesen tudnak:

- A pillangók a lábukkal ízlelnek.
- A kacsá hápgogása nem visszhangzik, és senki nem tudja, hogy miért.
- Általában az emberek jobban félnek a pókoktól, mint a haláltól.
- A társkereső irodákat felkereső emberek 35%-a már házas.
- Az elefánt az egyetlen állat, ami nem tud ugrani.
- 2 milliárd ember közül csak 1 éli meg a 116. életét.
- A tehén fel tud menni a lépcsőn, de lejönni már képtelen.
- A nők kétszer gyakrabban pislognak, mint a férfiak.
- A könyökünket lehetetlenség megnyalni.
- Indiana állam fő könyvtára évente egy hüvelykujnyit süllyed, mert az építéskor a mérnökök nem számoltak az épületben elhelyezett könyvek súlyával.
- Egy csiga akár 3 évet is átaludhat.
- Minden jegesmaci balkezes.
- Egy strucc szeme nagyobb, mint az agya.

Visszaadták a milliókata becsületes megtalálók...

3,5 millió forintot talált egy családjával sétáló kisfiú Nyíregyházán. A pénz az édesapja azonnal bevitte a közelben lévő rendőrkapitányságra. A meglepett rendőröknel kicsit később a pénz elvesztője is jelentkezett, akit a hűszerekkel tömött borítékon szereplő banki pecsét segítségével azonosítottak – írja a *Blikk*. Mint kiderült, a pénz a motorral közlekedő faipari vállalkozó dzsekijének zsebéből esett ki az úton. Az összeg tulajdonosa a lap szerint a pénz tíz százalékát adta oda jutalomként a vajai illetőségű háromgyermekes családnak.

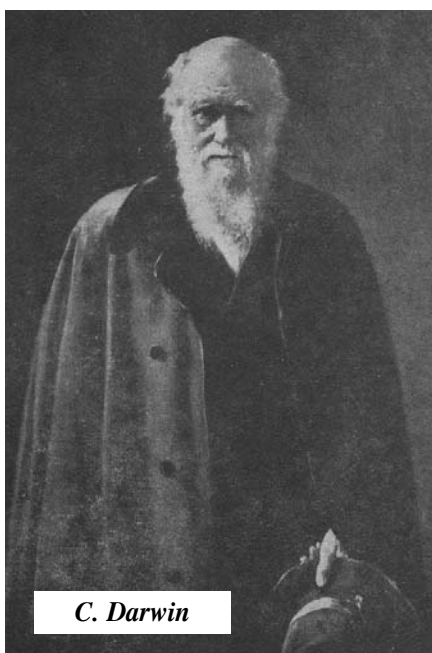
(origo)

Ez a magatartás valóban ritkaságnak számít manapság... De a vállalkozó is derék ember! Ismeri a tizedfizetés fogalmát...

Reformációs konferencia...

Emlékeztetjük olvasóinkat, hogy folyó év október 29. és november 1. között tartjuk szovátai (Erdély) missziós központunkban szokásos reformációs konferenciánkat. A részletekről érdeklődni és jelentkezni a gyülekezetek lelkeszeinél lehet, illetve annál a személynél, aki ezt az újságot kézbesítette.

(A Szerk.)

C. Darwin

Krisztus és a te problémáid¹ (2.)

„Nem egyéb, hanem csak emberi kísértés esett rajtatok: de hű az Isten, a ki nem hágy titeket feljebb kísérteni, mint elszenvedhetitek; sőt a kísértéssel egyetemben a kimenekedést is megadja majd, hogy elszenvedhessétek.”

(1Kor 10,13)

Számíthatsz rá

„Honnan tudod? Hogyan lehetsz biztos benne? Az utóbbi három fejezetben a felelősségteljes biblikus cselekvés szükségességét hangsúlyoztad, illetve azt, hogy az ilyen cselekvés megoldja a problémákat. Reményről beszéltél. Azt mondtad, hogy a keresztyének el tudják viselni és meg kell tudják oldani problémáikat, sőt még arra is képesek kell legyenek, hogy egymáson segítsenek. Nem ajánlasz-e fel túl sokat? Valóban véghez tudod mindezeket vinni? Vajon az általad ajánlott remény nem egyszerűen egy másik hamis remény, mely végül csupán nagyobb kétségbeesést és szorongást hoz azok számára, akik abban bíznak? Biztos vagy benne, hogy nem ajánlasz többet annál, mint amire a Szentírás feljogosít?”

Nos, ha ily módon gondolkodtál, hadd gratuláljak neked. Az emberek gyakran túl elhamarkodottan „bevesznek” állítólagos csodaszereket, amelyek ideiglenes eufóriát idéznek elő, de végül csalódásba végződnek. Ha azon volnál, hogy magadévá tedd az én nézőpontomat, anélkül, hogy azt te magad a Szentírás alapján megvizsgáltad, és igaznak találtad volna, én lennék mélyen csalódott. A valódi reményed, az egyedüli biztos reményed úgy a bajban mint a kétségbeesésben, Istenben van! Abban az Istenben, aki minden nehézség ellenére megváltást ígért az elveszett emberek számára – és azt meg is adta! Minden remény Őbenne van, és a remény egyedül az Ő Fiában, Jézus Krisztusban ismerhető meg. Krisztus betöltötte Isten üdvösségre vonatkozó ígését, mivel szabadulást szerzett. Megszabadította azokat, akiket az Atya neki adott, hiszen meghalt bűneikért a kereszten. Ez a váltságdíj biztositja bűneik bocsánatát és az örök életet.

Amikor a Jézus Krisztusban való bizonyosságra támaszkodsz, akkor való-

jában az egyetlen bizalomra méltótól függsz, aki a Szentírásban világosan beszél; az egyetlenről, akinek az igenje igen és akinek a nemje nem. Az Ő szavai nem kétértelműek és nem bizonytalanok. Ő nem kertel vagy nem mond egyszerre igent és nemet. Nincs egzisztenciális feszültség, ami benne rejlene az Ő ígéreteiben. Amikor Ő ígér, félreérthetetlenül teszi, és azután véghez is viszi. Pontosán ezért – amikor azt mondom hogy van remény, vannak megoldások, van kölcsönös segítség – nem túlzás amit állítok. Mindez – és a következőkben látni fogjuk, hogy még ennél több is – igaz, a szabadító Krisztusban, aki nem csupán azt az ígését teljesítette be hogy eljön és meghal, hanem még azt is hogy feltámad a halálból! A remény biztos, mivel Ő az, Aki ezt ígéri az övéinek:

„Nem egyéb, hanem csak emberi kísértés esett rajtatok: de hű az Isten, a ki nem hágy titeket feljebb kísérteni, mint elszenvedhetitek; sőt a kísértéssel egyetemben a kimenekedést is megadja majd, hogy elszenvedhessétek” (1Kor 10,13)

Nem látod, hogy minden kérdésre a válasz abban a három határozott szóban rejlik, amelyek ennek a könyörületes ígéretnek a lényegét képezik: „Hű az Isten”? Ezek a bizonyosság szavai. És ezen a gránitszerű alapon nyugszik az a remény, amelyről beszéltem. Ez az Isten ígérete; számíthatsz rá!

Kétségtelenül az apostol – aki gyakran előre látta a különféle tiltakozásokat és kérdéseket – jogosan feltételezhette, hogy egyesek azt gondolják, hogy ő is túloz, amikor ilyen nagyvonalú ígéretet foglal írásba. Ezért Isten Lelkének ihletése alatt, az ígéretet szorosan Isten hűségéhez kapcsolta. Ez természetesen mindenre a leghatározottabb alap. Ha Isten hűsége meghiúsulhat, akkor meghiúsulhat ez az ígért is; ha Isten hűsége meghiúsulhat, akkor

¹ Fordította: Bözödi Melinda.

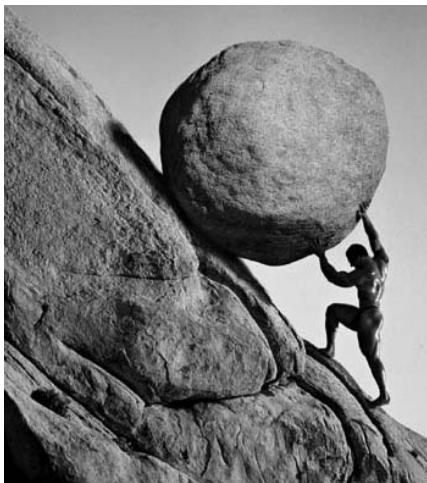
kétkelkedhetsz ezekben a szavakban; ha Isten hűsége megghiúsulhat, akkor kibúvókat találhatsz és jogosan tiltakozhatsz. Ha azonban „Hű az Isten” – amint te tudod, hogy Ő az – akkor nincs más választásod, minthogy higgyj és az 1Kor 10,13 ígérete alapján cselekedj!

A lelkipásztori tanácsadásban megfigyelhetjük, hogy sok ember jön segítségért kevés reménnyel. Ők minden tőlük telhetőt megpróbáltak már, gyakran más helyen kértek tanácsot, de mégis a dolgok egyre rosszabrá fordultak. Tehát megértheted miért jönnek csekély reménnyel. Valójában az ő magatartásukat egy remény-remény ellen helyzettel lehetne jellemezni. Sokan – akik évekig eredménytelenül fordultak elmeorvosokhoz és más tanácsadókhoz – elvárások nélkül jöttek, és a reményt ténylegesen távolinak tartották. Előzetes elvárásaik olyan gyakran megghiúsultak, reményeik olyan gyakran voltak darabokra törve, hogy már nem bíztak az ígéretekben. Félték, hogy ismét fájdalmak érik, ezért dacoltak azokkal a kezdeti ajánlatokkal, miszerint van remény. Az ilyen embereknek szükségük van arra, hogy hallják Pál szavait: „Hű az Isten.” Múltbeli csalódásaik oka az emberekben, és az emberi ígéretekbe vetett hiú reményben keresendő. Amikor viszont reménységüket – immár helyénvaló módon – Istenbe vetik, akkor az megkapaszkodik az Ő ígéreteiben, megnyugszik az Ő szaván, és ily módon nem hiúsul meg.

Talán bátoratlan vagy; talán feladtál minden reményt; talán képtelen vagy újból reménykedni. Ha így van, hallgass Istennek az övéihez intézett szavára: „Hű az Isten.” Van remény! A problémának, amivel szembenézel – amely látszólag legyőzhetetlen; látszólag megoldhatatlan; látszólag lehetetlen –, van megoldása Krisztusban. Az elmeorvos mondhatja a leendő kliensének: „Nos ön bizonyára tudja, hogy az analízis valószínűleg hosszú időt vesz igénybe, és én nem tudok garantálni semmit.” De Isten nem így beszél! Valóban, Ő nyomatékosan mondja: „Az Én hűségemre alapozva, azaz, az Én saját Igém és Személyem osztatlanására kijelentem, hogy nincs olyan – egyedi vagy képességeiteket felülmúló – probléma, amivel az Én megváltott fiaim és lányaim valaha szembenézniének, amely ne lenne kezelhető, ha annak megoldására az Én módszereimet vetik be, és az Én erőforrásaimat használják fel.” Isten tehát ad egy garanciát.

És ezt semmi nem érvénytelenítheti!

Nem kell tehát sok gyötrelmes órát pszichoanalízissel eltöltened – minden rosszat felszínre hozva amit mások elkövettek ellened –, azért, hogy aztán rájuk hárítsd a felelősséget. Nem, te más lehetsz ma! A te problémádra a megoldás kezdetét az hozhatja el, hogy beismered a te saját felelősségedet abban, hogy szembenézz bármivel, amit Isten számodra rendel. Valld meg kétségbeesettségedet Isten irántad való kegyelmes gondoskodásának fényében, ahogy Ő azt az előbbi ígéréteiben kifejtette. Nyilván, nem fog eltűnni azonnal minden problémád, de legalább az azokhoz való hozzáállásod még ma gyökeresen megváltozhat. Reménység-

gel tekinthetsz azokra. Isten nem engedi meg neked, hogy elveszítsd a reményt, ha az Ő gyermeke vagy! Rendellenesség a hű Isten gyermeke számára a teljes kétségbeesés állapota! Isten reménysége nem fog megghiúsulni; ez olyan reménység, amely beteljesedik! Dobj félre tehát minden önsajnálatot, hagyd fel a határozatlanság minden maradványával, szabadulj meg a kifogásoktól és ésszerűsítésektől! Bízd magad teljesen Istennek erre az ígéreteré és ennek az ígéretnak az Istenére. Akkor meg fogsz tanulni örvendezni a hűség és a bizalom csengő szavainak visszhangzásában: „Nagy a Te hűséged.”

Nem mondhatod: Képtelen vagyok rá!

„Nem tudom megtenni!” Ezek voltak egy keresztyén nő szavai, aki éppen megtudta Krisztus akaratát a Szentírásból, de amelynek – hisz tiltakozása ezt fejezte ki – lehetetlen volt engedelmessé válni. Ezen állítása azt hívatott igazolni, hogy egyszerűen nem rendelkezik a

szükséges bátorsággal és erővel. Igaza volt? Allíthatja-e valaha Isten a keresztyéneket egy olyan helyzetbe, amelyben Ő olyan magatartást követel tőlük, amiről tudja, hogy képtelenek teljesíteni?

Bill egy olyan nővel volt összeházasodva, aki nem törődött senkivel, csak magával. Ez a nő lemondott a házasságáról, a gyermekeiről, és a barátairól csupán azért, hogy a saját önző vágyait kielégítse. A Bill által bemutatott kép teljesen sivár volt; nem volt benne egyetlen fénysugár sem. Amikor befejezte az utolsó szomorú részletről való beszámolóját, kétségbeesett sóhajtással hátradőlt székében és azt mondta: „Tehát látja miért van az, hogy én nem tudom ezt tovább elviselni.” Valóban? Ez az igazi kérdés: El tudod-e viselni? Meg tudja-e cselekedni az a nő Krisztus akaratát? Fel tudod-e vállalni a felelősséget és teljesíteni tudod-e azt a feladatot, amelyről te is azt mondtad, „Képtelen vagyok rá”?

A legtöbb keresztyénnek, aki tanácsra szorul, van egy közös vonása. Mind egyik figyelmes lelkipásztor-tanácsadó észrevette ezt a majdnem általános jellemvonást: beszélgetésük tele van tűzzel az „erre képtelen vagyok” kifejezéssel. Ez a közös magatartás többféleképpen magyarázható. Egyesek állítják, hogy ez figyelmeztető jele alapvető gyengeségnek vagy tehetetlenségnek, ami aztán egyéb problémák alapját képezi. Ez a magyarázat azt a következtetést hozza magával, hogy egyes emberek természetüknél fogva, vagy egyéb más okból valóban nem képesek megtenni azt, amit Isten tőlük megkövetel. Ez természetesen egy magyarázat, amely egybeesik a lelkigondozott saját véleményével, hogy tudniillik ő tehetetlen. Ez a szemlélet persze a tanácsadót is tehetetlenné teszi, mint látni fogjuk.

De van egy másik magyarázata is ennek a jelenségnek. A biblikus magyarázat az, hogy ezek az emberek „visszavonulnak” felelősségeik elől, és különféle bűnök miatt elbuknak feladataik teljesítésében.

Pál egy keresztyénnek sem engedélyezi az elmenekülést a „képtelen” szó használatával. Ő írja: „Nem egyéb, hanem csak emberi kísértés esett rajtatok: de hű az Isten, a ki nem hágy titeket feljebb kísértetni, mint elszenvedhetitek; sőt a kísértéssel egyetemben a kimenedést is megadja majd, hogy elszenvedhessétek.” (1Kor 10,13)

Ha Isten valóban nem rendel nehezebb próbákat, mint amit egy keresztyén el tud szenvedni, a keresztyének nem áll jogában így tiltakozni: „Képtelen vagyok erre.” Ha Isten rendelte a próbát, el tudja viselni! Ha Ő megkövetel valamit, azt teljesítened kell! Még ha a próbák – amikkel szembenézünk –, nem is egyediek alapkivitelezésükben, részletes formájuk amelyet magukra öltenek, erőteljességük amellyel jelentkeznek, és az időpont amikor életünkben szembe kell nézzünk azokkal, mind-mind személyre szabottak Isten minden egyes gyermekére nézve! Ne felejtse el, Isten a szabó! Sem a próbák, sem a kísértések nem maradnak túl sokáig velünk. Pontosan ránk illenek. Isten soha nem engedi meg a Sátánnak, hogy ellenállási képességei felett kísértse meg a keresztyént! Nyilván azzal a feltétellel, hogy a keresztyén Istennek tetszően cselekszik, Isten erőforrásait használva eszközül és nem a sajátját. Jób könyve egy szilárd tanúbizonyság erre az ígéretre nézve.

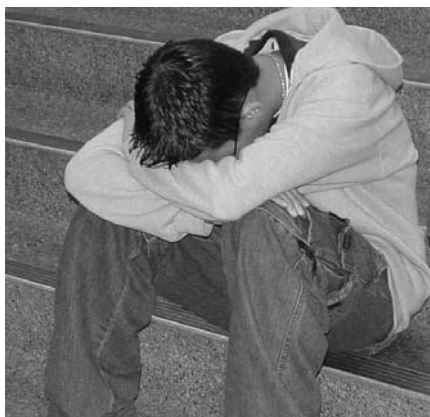
Azonban te tiltakozol: „Nem hiszem, hogy határozottan ki tudnék állni a hitemért egy kivégzőosztag előtt, ahogyan azt más keresztyének tették.” Igazad lehet. De most neked nem kell szembenézned egy kivégzőosztaggal. Nem az az ígéret, hogy ma lesz erőd a holnap problémáival szembenézni, csupán az, hogy mikor az bekövetkezik, Isten szolgáltatni fogja a szükséges bölcsességet és bátorságot, hogy megfelelően cselekedj. Az erő gyakran cselekvés közben nyilvánul meg.

Talán a probléma, amely tegnap teljesen elviselhetetlennek tűnt, ma már elhordozható, mivel elolvastad ezt az üzenetet. Az 1Kor 10,13-nak az ígérete maga szolgáltathatja a bátorságot és az utasítást, miszerint Isten Lelke tudja, hogy szükséged van meghozni azt a fontos döntést, amelyet egykor úgy gondoltad, hogy soha nem fogsz meghozni.

Mivel Isten kegyelme adott, mivel ismered Isten Igéjét, mivel a megszentelődésben elindultál, mivel rendelkez a Szent Lélek belső erőforrásaival, nincs olyan próba, amelyet Isten megenged az életedben, de amely meghaladná ellenállóképességedet. Ahelyett, hogy azt mondd „képtelen vagyok,” azt kellene mondd, „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem meg erősít.” (Fil 4,13)

Ez egy lényeges alapelv, amit meg kell értened! Talán segíteni fog ennek megértésében némi előzmény. A bűn-

eset az ember föld feletti uralkodásában változást hozott, hiszen a föld számára lehetővé vált, hogy uralmat nyerjen az ember felett. Ellentámadásba kezdett, minduntalan töviseket „teremve”. Az ember feladata többé nem a kert nyírásában és díszítésében merült ki, hanem most arca verejtékével szükséges hogy küszködjön a földdel azért, hogy megélhetését biztosítsa. Ha bármikor feladja ezt a feladatát, nyilvánvalóvá válik a törvényszegés következménye. Isten megparancsolta, hogy az ember uralkodjon a föld felett. Ha viszont a bűnösök feladják ezt a parancsot, valójában megengedik a környezetnek, hogy irányítsa őket. A keresztyén, aki így panaszkodik: „Képtelen vagyok; tehetet-

len vagyok”, aláveti magát a bűn törvényének egy ellene forduló világban. Egy keresztyének nem kellene így eljárnia! Ahhoz, hogy visszatükrözze Isten képét, le kell győznie és igazgatnia kell a világot. Egy környezete által megbénított és annak alárendelt embernek a képe sajnálatos eltorzítása az Isten képének. A Biblia képes teljes mértékben felfegyverezni a keresztyént az élet minden szükséghelyzetére. Ezért Isten szentírásbeli kegyelmes gondoskodásnak alkalmazását elmulasztani nem más, mint hamis színben tüntetni fel Istent a hitetlenek számára. Ez nem kevesebb, mint egy gyalázat az Egyetlen ellen, Aki meghalt a mi bűneinkért a kereszten. Az ellen, Aki – ha már a kereszten meghalt értünk – minden élethez és kegyességhez szükséges támogatást is szabadon meg fog adni nekünk. Valóban, azon keresztyének miatt, akik a „képtelen vagyok” szellemében élnek és cselekednek naponta, sok hitetlen ember fordul el az Úrtól.

Pál nem veti el és nem is kicsinyli le a te problémád komolyságát, amikor ő mondja, hogy el tudnod viselni azt; ő

egyszerűen az igazságot mondja el Istenről és rólad. És ha te kételkedsz ebben, akkor emlékezz arra, hogy ő elővigyázatos volt bevezetni ezt az ígéretet azzal a biztosítékkal, hogy Isten Szava olyan biztos, mint az Ő hűsége: „Hű az Isten, aki nem enged titeket erőtlön felül kísérteni.”

Keresztyén feleségként, a te otthonod különb lehet! Keresztyén fiatalemberként uralkodhatsz a viselkedéseden, amikor egyedül vagy lányokkal! Keresztyén üzletemberként, holnap találkozhatsz azzal a dühös ügyféllel! Te fogságban levő, legyőzheted a magány és a haszontalanság érzését, ami úgy tűnik, hogy a kétségbeeséshez vezet! Bármilyen legyen a probléma, Jézus Krisztus által te képes vagy annak elhordozására. Tehát, láss neki és bizonyítsd be magadnak és a körülötted levőknek, hogy Isten ígérete igaz.

Egy dobozban vagyok

Jean, egy keresztyén nő, az íróasztal túloldalán ült. Megviselt arca és dagadt piros szemei kihangsúlyozták az elmondott szomorú történetet. A házassága megkeseredett. Férje komolyan elhanyagolta őt és rosszul bánt gyermekeivel. Majdnem mindent megtett a házasságtörésen kívül azért, hogy életét boldogtalanlanná tegye, és úgy tűnt, hogy még élvezte is ezt. Azonban világossá vált, hogy nem ez vagy az a különös visszaélés vagy bántalmazás volt az, ami Jeant legjobban zavarta, de még mindezeknek a felhalmozódása sem, hanem inkább a tény, hogy nem látott kiutat a helyzetből. Nem látta a reménység sugarát a jövőre nézve. Ahogy ő maga megfogalmazta: „Egy dobozban vagyok!”

Talán te is hasonlóan érzel; ahogy olvastad Jean szavait még mondhattad is magadnak, „Nem te vagy az egyedüli!” A gyermekeid felnőttek, az utolsó közülük azon van, hogy házasságot kössön és elhagyja az otthont, és minden ami neked és a férjednek maradt az ti vagytok egymásnak. Az életed hátralevő részét vele kell eltöltened. Az élet elviselhető volt, amikor még gyermekek voltak otthon, akik némi értelmet, némi örömet, némi nevetést hozhattak. De most, most az otthonod hirtelen egy légmentesen elzárt dobozzá vált; egy börtöncellává; magánzárkává! Életfogytiglan összezárva egy férfival – vagy feleséggel – aki nem ért meg téged, és te sem érted meg őt. Azt mondd: „Egy dobozban vagyok!”

Vagy talán az a csodálatos otthon, amelyet egykor megtapasztaltál, most csak a dédelgetett emlékeidben létezik. A szeretett férjed már nincs. Minden este hazatérsz egy egyébként üres, hideg lakásba, ahol rábámulsz a négy falra, amíg elérkezik a lefekvés ideje. Gyakran gondoltad: „Ez a négy fal nem jobb, mint a gyötrődés dobozának a falai.” Jól megvagy egy dobozban; egy dobozban, amelyben élve vagy eltemetve!

Vagy talán üzletemberként tudod, hogy elkapott az egyre sokasodó követelmények időigényes örvénye. A négyfalú csapdád a fokozódó felelőségekből és feszültségekből áll. Feszültségek, teljesítménykényszerek, nyereségkényszerek, kényszerek hogy egy jobb férj légy, kényszerek hogy több időt tölts a családdal! Megtenni az egyiket, annyi mint elhanyagolni a másikat... Feszültségek, feszültségek, feszültségek – mindegyik közülük úgy tűnik, hogy ellentétes irányokba taszít téged. A teljes kényelmetlen szerkezet falai azzal fenyegetnek, hogy rádszakadnak. „Több időt tölthetnék a családommal,” mondd, „ha...”; „de az emelkedő létfenntartási költséggel... hová tudjak menekülni? Egy dobozban vagyok – szorosan beszegezve – kiút nélkül!” Valóban? Keresztyén! Hallgass Istenre: „Nem egyéb, hanem csak emberi kísértés esett rajtatok: de hű az Isten, a ki nem hágy titeket feljebb kísérteni, mint elszenvedhetitek; sőt a kísértéssel egyetemben a kimenekedést is megadja majd, hogy elszenvedhessétek.” (1Kor 10,13)

Megértetted? Isten azt mondja, hogy Ő soha nem tesz minket egy dobozba, hogy otthagyon örökre. Jeannak szüksége volt megérteni ezt! Szüksége volt tudni, hogy Isten minden próbából gondoskodik egy kimenekedésről. A keresztyének soha nincsenek egy olyan doboz-

ban, amelyből ne tudnának kiszabadulni! Isten megteheti, hogy a doboz falai leomoljanak, akár csak Jerikó falai; de Ő fel is nyithatja a fedelet, lenyúlhat és kiemelhet téged. Vagy akár azt is megteheti, hogy kimozdítja az alapzatot. Mivel Jean azt gondolta, hogy ő dobozban van, az egyetlen ismert utat választotta a dobozból való kijutásra – a feladást, a beletörődést, a problémával való „együttélést”. Azonban miközben feladta felelősségeit úgy mint anya és feleség, csak tovább bonyolította a problémát. Ez a „megoldása” inkább egy vak sikátnak bizonyult, nem pedig egy menedékútnak. Nem volt megoldás; így bűne depresszióhoz és depressziója még további felelőtlenséghez vezetett, amely csigavonalban lefele irányulva, további bűnök bekövetkezését vonta maga után, és így tovább... és így tovább.

Isten megígéri, hogy a próbával együtt Ő „a kimenekedést is megadja majd, hogy elszenvedhessétek.” Minden doboznak megvan a kijárata; minden problémának van egy megoldása; minden probléma véget fog érni Isten gyermekei számára. Ez nem igaz természetesen mások számára. Az örökkévaló pokol a büntetés tényei közül az egyik legfélelmetesebb, az a hatalmas, örökkévaló távolság, amely örökre elválaszt Jézus Krisztustól. Nincs kiút a pokolból, nincs menekvés, nincs vége a szenvedésnek és próbának. Ezért van az, hogy a Krisztus nélküli emberek félnek a haláltól; valahogy rácsmélnek arra, hogy a halál egy kiút nélküli doboz. És a haláltól való félelem (annak következményeivel együtt) az életet magát teszi dobozzá.

De a keresztyének, aki tudja hogy Jézus Krisztus belépett érette a dobozba és kereszttörtte a halál falait, hogy annak erejétől való félelmünk eltávolít-

tassék, többé nem kell félnie sem a haláltól, sem az élettől. Mindegy, hogy milyen kimenekedésről fog gondoskodni Isten, még ha az a legjobb is lenne az összes közül (pl. hogy magához vesz téged), ha neked örök életed van hit által, kegyelemből Jézus Krisztusban, biztos lehetsz abban, hogy a kimenekedés pont olyan bizonyosan bekövetkezik, mint maga a probléma. Isten azt mondja, hogy a próbával együtt ott lesz a „kimenekedés” is.

Ennek ismeretében, egyszerűen tudva azt, hogy a próbának lesz egy vége – ez önmagában véve a legbiztosabb! Ez az ismeret képessé tesz, hogy továbbhaladj. Ez ösztönöz és segít téged, hogy továbbra is vállalj a felelőségeidet Isten előtt. Ez reményt ad! Bármit el tudsz viselni, ha tudod, hogy annak vége lesz.

Levert, bátortalan keresztyén, hadd bíztassalak arra, hogy fogd Istent szívedben! Nem számít mennyire sötétnek tűnik az éjszaka – a reggel el fog jönni! A sötétséggel együtt van a világosság is. Ott van Krisztus; és Őbenne van a világosság, világosság, ami képessé tesz téged, hogy elviseld a terheket. A doboz bevehetetlennek tűnhet, de nem az – Isten számára nem az!

Te egy dobozban vagy? Akkor énekelj, énekelj ahogy a vérző Pál és Silás énekelt éjfélkor filippibeli cellájukban, és hamarosan (azaz, Isten időzítése szerint) te is hallani fogod a föld morajlását és érezni fogod börtönöd alapzatainak rengését, és az ajtók – a dobozod ajtajai – ki fognak csapódni Isten ígéreteinek és erejének megfelelően.

Dr. Jay E. Adams

Noé bárkája¹ (2.)

Nincs elég hely?

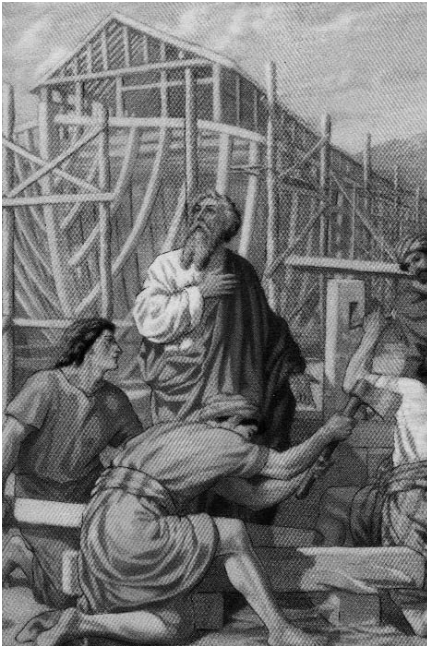
Bowen következő állítása szerint Noé nem lehetett képes a Bibliában leírtak szerint összegyűjteni és elhelyezni az állatokat. A műsor szerint 30 millió állatfajnak kellett jelen lennie a bárkán, de erre egyszerűen nem volt elég hely.

Ehhez egy egész bárka-flottára lett volna szükség! Noénak csak hét napja volt arra – a film szerint –, hogy megtalálja és betelerje az állatokat a hajóba. Ez 50 állat elhelyezését jelentette volna másodpercenként! Ugyanakkor a program komikusan rekonstruálta azt is, hogy Noé és családja között valószínűleg vi-

ta tört ki az elhelyezés kapcsán. A cél elképzelhetően az volt, hogy a nézőknek ne legyen kétségük a teremtés abszurditásáról. Pedig valójában a műsor készítői képtelenséget képtelenségre halmoztak.

Nem teljesen világos az, hogy a 30 millió fajta hogyan érkezett meg a bárkához, de ez nem is nagyon fontos, mert a szám elterelő hadművelet. A Biblia ugyanis nem azt mondja, hogy minden

¹ Az *Evangelical Times* 2004. májusi számából engedéllyel átvett cikk. Fordította: Nikházy Beáta

A bárka építése

fajta volt jelen, hanem azt, hogy minden faj. Nagyon sok eddigi kutatás igazolta, hogy a bibliai faj sokkal tágabb, mint a fajta – ez valószínűleg megközelíti az osztályozástani rendszert. Továbbá, a bárkára csak a földön található emlősök, madarak és hüllők kerültek. Így a fedélzeten becslések szerint kb. 2000 állatot kellett felvinni, és ez a szám már sokkal hihetőbb.

Bowen állítása, miszerint Noénak 7 napja volt az állatok összegyűjtésére és a bárkára való feltevésükre, ez Mózes első könyvének félreolvasására vezethető vissza. Seholy nem találunk erre utaló feljegyzést. Noénak akár évei is lehetnek az állatok begyűjtésére, de az is lehet, hogy az Úr hozta el őket hozzá. Amikor elérkezett a bárkába való beszállás ideje, néhány óra elegendő volt ennek a 2000 állatnak az elhelyezésére, számolva azzal, hogy csak libasorban voltak képesek erre.

Nincs elég víz?

Volt elég víz a Földön egy globális özönvízhez? Bowen geológiai tanácsért Ian Plimer professzorhoz, a „Telling lies for God”² (1994) címmel elhíresült könyv írójához fordult. Plimer szinte karriert csinált a keresztyének sértegetéséből, pedig elméletei még a hozzá

hasonló gondolkodású szkeptikusokból is megbotránkozást váltottak ki. Plimer arról tájékoztatta hallgatóit, hogy „nincs bizonyíték” a globális özönvízre, sokkal inkább egy „mindent megdöntő bizonyíték” az ellenkezőjére. Elmélete szerint a mai vízmennyiség háromszorosára lett volna szükség ahhoz, hogy az a Mount Everestet is ellepje. Ez a „nehézség” elfelejti azt aényt, hogy az özönvíz volt az, amely megváltoztatta a világ topográfiáját. A Mount Everest és a Himalája láncai nem léteztek Noé özönvizének idején. A legrasztrikusabb változást pontosan a Biblia özönvize és annak következményei hozták létre. Ide tartoznak a tektonikus mozgások és a hegláncvonulatok kialakulása. Ha mindezt figyelembe vesszük, minden okunk megvan arra, hogy elhiggyük, volt elég víz ahhoz, hogy az egész földet elborítsa (akár 1 km-es mélységig is).

Bowen sumér Noéja

Miután Bowen létrehozta a bibliai történet „szalmabábú” verzióját, nekilátott egy sokkal hihetőbb történet megalkotásának. Több modern gondolkodó elméletét átvéve állította, hogy a bibliai özönvízre egy korábbi mezopotámiai áradás legendája szolgáltatta az alapot. Bowen Noéja egy sumér király volt, aki azért építette a bárkát, hogy árut szállítson az Eufráteszen. Szerencsétlenségére azonban trópusi viharba keveredett, ami a Perzsa öbölbe sodorta hajóját. Így nem az Ararát hegyen kötött ki, hanem Bahrain szigeténél.

Bowen szerint a zsidó papok a babiloni fogság idején „fedezték fel” a legendát, és ezt, mint erkölcsi történetet vették át, mondván: íme mi történhet akkor, ha nem engedelmességek Istennek. Bowen elmélete a liberális „magas fokú kritika” elméletein nyugszik. Mint ismeretes, ezeket az elméleteket az elmúlt 150 évben népszerűsítették. Ezen kritikusok szerint az Ószövetség több könyve – így a Mózes első könyve is – sokkal később íródott, mint ahogy azt eredetileg hitték. Szerintük sok bibliai feljegyzés nem egyéb, mint „kegyes hamisítványok”, amelyeket a papok szerkesztettek össze. Majd mindennek bibliai jelleget tulajdonítottak azért, hogy

tekintéllyel bírónak nyilváníthassák.

Ezen elméleteket persze többen megcáfolták, közöttük olyan tudósok, mint Robert Dick Wilson és Oswald T. Allis.³ Ennek ellenére továbbra is ezeket az elméleteket tanítják a teológiai intézményekben, rombolva ez által is a következő generációk hitét.

Globális özönvíz

Nem kérdéses, hogy a babilóniai legendák és a bibliai történetek kapcsolódnak egymáshoz, miután nagyon sok hasonlóság van közöttük. Ennek ellenére ez nem azt jelenti, hogy a Mózes első könyvében levő özönvíz-feljegyzés egy korábbi legendának kiszínezett feldolgozása.

Az özönvíz története több kultúrkörben előfordul, nem csak a Közel-Keleten. Közös bennük az egyetemes özönvíz, a kedvelt család megmentése, valamint a madár kiküldése száraz terület keresése céljából. A helyi árvíz teóriája nem magyarázza meg azt, hogy ez a történet miért fordul elő olyan széles körben. A legésszerűbb magyarázat az, hogy mindegyikben van valami közös az eredeti történettel, amely így egy világméretű történelmi eseményre vezethető vissza.

A Biblia világosan beszél egy világméretű özönvízről, tehát ha Bowennek igaza van, komolyan meg kell kérdőjeleznünk a Szentírás hitelességét. El kellene gondolkoznunk Isten jellemén is, miután egyértelműen kijelentette, hogy soha többé nem áraszt el minket olyan özönvízzel, mint amilyen ez volt. (1Móz 9,11) Noé ideje óta több helyi árvíz volt, ezek szerint Isten többször megszegte volna a szavát?

Továbbá, ha megkérdőjelezzük Mózes első könyvének történelmi eseményeit, vitába kerülünk Jézussal és az Ő apostolaival. Ők mindig úgy beszéltek az özönvízről, mint egy világméretű eseményről, ezáltal figyelmeztetve az eljövendő ítéletre. (Lk 17,27; Zsid 11,7; 1Pt 3,20; 2Pt 2,5; 2Pt 3,6) Sokkal megbízhatóbb talajon járunk, ha alázattal elfogadjuk azokat a feljegyzéseket, amelyeket Isten az Ő örök és megdöntetlen Igéjében adott nekünk.

*Paul Garner
Biblical Creation Society*

² Hazudjunk Istenért

³ Mindketten a Princeton majd a Westminster Theological Seminary tanárai voltak. (A Szerk. megjegyzése)

HETI SZOLGÁLATI ALKALMAK GYÜLEKEZETEINKBEN:

HELYSÉG	KAPCSOLAT	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
Budapest	Sikó Mihály 06-1-322-9317		18:00 FB				10:00 IMA 10:30 IT 14:00 FB
Miskolc	Bagoly Gyula 06-46-412-558				18:00 FB		9:45 IMA 10:30 IT 17:00 IT
Kaposvár	Bencs Miklós 06-82-712-489						16:00 IT
Barót	Tókos Sándor 0267-377-369					18:00 FB	11:00 IT 18:00 FB
Brassó	Simon Szabolcs 0268-328-278		18:00 FB				11:00 IT 18:00 IT 19:00 IMA
Erdőszentgyörgy	László Lehel 0723-630-793	18:00 FB				18:00 HIT	10:00 IT 18:00 FB
Kézdivásárhely	Simon Szabolcs 0267-318-773						15:00 IT
Kolozsvár	Szász Attila 0264-450-567		18:00 IMA				10:00 IT 17:30 FB
Marosvásárhely	Molnár Sándor 0265-225-561			18:00 FB			11:00 IT 17:00 IMA 18:00 FB
Nyárádszentanna	László Lehel 0723-630-793						
Rava	László Lehel 0723-630-793			14:00 HIT			14:00 IT 16:00 GYB
Petrozsény	Zólya Csaba 0723-395-260				15:00 FB		
Sepsiszentgyörgy	Simon Szabolcs 0267-318-773		19:00 FB	19:00 IMA			10:00 IT 19:00 FB
Szamosújvár	Szász Attila 0723-368-408						14:30 IT
Szék	Vigh István 0264-228-261		19:00 FB		19:00 FB		11:00 IT 16:00 IT 18:00 FB
Székelykeresztúr	Tamás Sándor 0723-332-053						8:30 IT
Székelyudvarhely	Curcubet Gábor 0266-210-211		19:00 FB		19:00 FO		10:00 IT 11:00 HIT 16:00 FB
Szováta	Kovács Ferenc 0265-577-592						10:00 IT 17:00 FB 11:00 FB (Parajd)
Vulkán	Zólya Csaba 0723-395-260		16:00 IMA 17:00 FB			11:00 GYB	10:00 IT 17:00 FB
Badaló	Gál István 031-417-6372				19:00 FB		13:00 IT
Barkaszó	Lőrinc Bertalan 031-417-6372						13:00 IT
Beregszász	Demeter Géza 031-412-4639		15:00 FB				10:00 IT
Gát	Lőrinc Bertalan 06-20-808-4845			15:00 IMA 16:00 FB			10:00 IT
Izsnyéte	Lőrinc Bertalan 031-417-6372	19:00 IB			17:00 IMA 19:30 FB		15:00 IT 17:00 IMA
Kukja	Demeter Géza 06-20-416-5037						13:00 IT
Rafajna	Gál István 031-412-4639			19:00 FB			16:00 IT
Zápszony	Gál István 031-412-4639			15:00 FB			17:30 IB

IT – istentisztelet, FB – felnőtt biblióra, IB – ifjúsági biblióra, FO – fórumbeszélgetés, HIT – hitvallás tanulmányozás, GYIT – gyerekistentisztelet, GYB – gyerekbiblióra

FELHÍVÁS

A Keskeny Út szerkesztője örömmel veszi tudomásul, hogy lapunk tartalma sok hívő testvérünknek segít a lelki- és hitbeli növekedésben. Kérem kedves olvasóinkat, hogy biztonyságtételeikkel, cikkekkel és egyéb írásaikkal járuljanak hozzá, hogy lapunk gazdagabb és színvonalasabb lehessen. Szeretnék tehát bátorítani mindenkit, hogy kapcsolódjon a lap szerkesztéséhez és – nem utolsósorban – terjesztéséhez.

A Szerkesztő